

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei.

Főszerkesztő: **HEGEDŰS NÁNDOR**
Feladv. szerkesztő: **MARÓT SÁNDOR**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

Olaszország kiüríti Korfut

Görögország teljesíti a feltételeket — Véget ért az olasz—görög bonyodalom

Páris, szeptember 8. Jól értesült körök szerint a tegnapi nagykövetségi tanács kompromisszumos megoldásban állapodott meg. Minthogy Olaszország nem fogadta el azt a megoldást, hogy a lefolytatandó vizsgálatban a semleges és a kis államok is részt vegyenek, tagokul Anglia, Franciaország és Itália megbízottait jelölték ki egy japán ezredes vezetésével.

Arról is határoztak, hogy Olaszország újból ünnepélyes kötelezettséget vállal, hogy Korfut nyomban kiüríti, mielőtt Görögország teljesítette a nagykövetségi konferencia által megállapítandó jóvátételt.

A francia kormánykörök szerint a ha-

tározatok biztosítják a megegyezést. A tanácskozás nyugodtan folyt le.

Olasz körök szerint Görögország elégtételadásánál az olasz hadihajók kívül az angol—francia hadihajók is megjelennek a pireusi kikötőben.

A görögök kötelesek lesznek az olasz lobogó mellett a francia és angol zászlót is kitűzni,

hogy kifejeződjék az, hogy Görögország elégtételt ad az összességében súlyosan megsértett nemzetközi határmegállapító bizottságnak. A kártérítésül követelt három millió líra az értekezlet nem változtatott.

Beszélgetés az agrárbizottság elnökével az agrárreformról

Hatalmas munka. Egy évezredes társadalmi rendszert húztak keresztül és helyébe új társadalmat akarnak felépíteni. Egy dolgozó, erős társadalmat, a kisgazdákét. Korszakokra kiható az egész ország jövő szociális történelmére végtelen fontosságú munkát fejeznek be a közeljövőben az egész ország területén működő agrárbizottságok. Már csak a felebbezéseket tárgyalják. Néhány hónapi munka még és a kisajátítások befejeződtek.

A szemeink előtt játszódott le minden. Számos parasztek állagáltak a törvényes épülete előtt és várták a döntést. Ha messziről nézzük a dolgokat csak egy végtelen szociális nagy igazságú processzus végrehajtását látjuk: a paraszti földet kap. Egészséges agrár-vagyongelosztódást teremtenek. Bizonyos, hogy ez volt azoknak az intenciója, akik a miniszterium íróasztalai mellett megteremtették az agrárreformot.

Nagyon nagy szakismeretet és a szociális élet ismeretét bizonyítja ez a törvény, de az elmélet és a gyakorlat két külön dolog. Sokszor a gyakorlatban nem válik be, amit az elmélet elgondolt, bármilyen nagy szak- és életismerettel is bírnak az, aki megalkotta a törvényt. A földrajzi helyzetekkel a parasztság mentalitása is eltérő, éppen ezért egy ilyen nagyfontosságú és hatalmas munkát széttagolva, területenként, speciális beállítással és végrehajtással lehet elvégezni. Erre csak részben voltak tekintettel és mégis...

Bent járt nálunk egy falusi román lelkész, aki nagyon érdekes, de egyben nagyon szomorú dolgokat mondott el a földreform végrehajtásáról. Lehet, sőt felteszünk, hogy az, amit elmondott helvi tünet, mindenesetre Biharmegyében nagyon sok helyen „helvi tünet” ez.

Eppen ezért felkerestük Radulescu táblabíró a megyei I. számú agrárbizottság elnökét, hogy egyes kérdésekben felvilágosítását és magyarázatát kérjük ki. Radulescu úr, aki csak néhány hónapja dolgozik az agrárbizottságnál, minden kérdésünkre alapos részletességgel válaszolt.

Elmondjuk neki, hogy Biharmegyé-

nek talán kétharmad része nagybirtok volt. Különösen nagy birtokok felett rendelkezett a papság, úgy, hogy a kisajátított föld nem csak arra elég, hogy a parasztság igényeit kielégítsék, de hatalmas birtokrészek mentek az állam tulajdonába, mert hiszen az összes földeket az állam részére sajátították ki és az állam osztotta fel azt azok között, akiket igényjogosultaknak talált.

Az állam természetesen nem volt még berendezkedve ilyen nagy területek megművelésére, de különben is, ha a paraszti földet kap, nem dolgozhat más földjén is, ezért az első pillanatban nem tudták, mitévők legyenek. Azután itt Biharmegyében, még nem tudjuk kinek az akciójára, a régi tulajdonosok egy részét felhívták, művelje újból azt a birtokát, amely most már az állam tulajdonába ment át és ezért a jogáért fizessen az államnak holdanként egy erma szaba búzát. Ez a terv, csak ott vált be, mert a tulajdonosok nagy része nem akarja bérelni évi 5—600 lei értékű búza-bérért holdját a régi birtokának, amelyet végleg kisajátítottak tőle összesen 6—800 leiért holdanként.

A kormánynak, — válaszolt Radulescu táblabíró, — az a jóakaratu szándéka volt, hogy a földek ne maradjanak parlagon. Ha a régi tulajdonos nem műveli meg a birtokot, majd összeállnak társaságok, amelyek megművelik és a bér fejében beszolgáltatott búza export céljaira szorgálhat...

Kérjük azután, hogy interveniálion a kormánynál, hogy az gondoskodik arról, hogy a parasztság, amely földet kapott, kapjon állatokat és gépeket a föld megművelésére, mert így nem képes megművelni a földet és vagy kiteszi magát a géptulajdonos zsarolásának, vagy parlagon hagyja a földet. És bár eddig még legtöbb helyen ugyanis nem is tulajdonosa a paraszti földnek, csak kényszerbérletben bírja, máris kénytelen megfelelő eszközök hiányában parlagon hagyni.

Természetes, hogy a parasztek sem akarják ezt és inkább előre elzárko-

sítják a földet. Apró részletekben kölcsönöket vesznek fel reá, úgy, hogy tulajdonképpen még nem is kapták meg hivatalosan, máris kicsuszik alóluk.

Elmondjuk Radulescu elnök úrnak, hogy erre egy nagyon intelligens, széles látókörű román lelkész hívta fel a figyelmünket.

Az elnök a legnagyobb meglepetéssel hallgatta felvilágosításunkat és kijelentette, hogy erről nem volt eddig tudomása. Igéretet tett, hogy megfogja vizsgáltatni a helyzetet és intézkedni fog, hogy a törvény paragrafusait szigorúan tartásuk be.

Általában tapasztalhattuk, hogy az agrárbizottság elnöke nagy jóakarattal foglalkozik a kérdésekkel és nem rajta mulik, ha nem úgy történnek egyes dolgok, ahogy azt elképzelték.

A bukaresti lapokban pedig éppen most olvassuk, hogy Bukarestben éppen bihariak panaszkodnak, hogy a földreform végrehajtása nagyon lassú és a parasztság részére már megállapított kvótát is leszállították.

Ezzel szemben Radulescu elnök kijelenti, hogy a megye három községében, Paptamásiban, Bikácson és Palotán már ki is osztották a kisajátított földeket.

Hiszen bizonyos, hogy egy ilyen hatalmas munkát nem lehet egyszerre és zökkenő nélkül elvégezni, mindenesetre jó volna ha illetékesek sok gondnal és figyelemmel áttanulmányoznák a mostani helyzetet, mert most még nem késő. Egyes zökkenők előtt el lehet még simítani a talajt és most még a földek szétosztása előtt lehetne olyan megoldást keresni, amely mindenkit kielégíthetne.

Új félsziget a háborgó Japán tengeren

Hivatalos jelentés a pusztulás képéről

A Petit Parisien közli a japán belügyminiszter hivatalos jelentését a katasztrófáról.

A japán hivatalos jelentés alaposan leszűkíti a katasztrófa világpusztulásnak vett méreteit, a japán tragédia azonban így is a világtörténelem egyik legnagyobb katasztrófája marad, hogy „csak” háromszázötvenezer halottról számol be.

A japán belügyminiszteri jelentés háromszázötvenezer halottról, 100 ezer sebesültről és háromszázötvenezer hajléktalanról tud.

Tokióban harmincezer ember halt meg. Jokohamában százezer és a Honda szigetén kétszázezer.

A föld még mindig nem nyugodott meg és a tenger sem.

Itzú félszigetnél

a tengerből egy új félsziget emelkedett ki.

A felszínre vetődött félszigetet, mely a geológusok szerint felvetődött tengerfenékre lehet még nem merik megközelíteni, mert attól tartanak, hogy egy újabb tenger részben ismét alámerül.

A kultura Biharban

Tulbure György cikke a Cele Trei Crisuriban

A helybeli Cele Trei Crisuri című román szépirodalmi folyóirat legújabb számában Tulbure György érdekes és figyelemreméltó cikket ír a biharmegyei román kultúráról. Tulbure a maga szempontjából éles szemmel látja a dolgokat és keserű hangon írja, hogy a kisebbségek „még a mai napig is kulturális szempontból fölényben vannak.” Nem lehet, nem érezni Tulbure cikkében az intenciót, mely a román kultura fejlesztésére irányul.

Tulbure intencióit tisztelni tudjuk, ha a román kultura fejlesztéséért megindítandó akció lefolytatásánál egyet tiszteletben tartanak: László Aurélnak csak a napokban elhangzott szavait:

— „Mi nem akarjuk és a jövőben sem akarjuk bármely nemzet kulturáját a román kultúrának feláldozni. És ha a kultúránk fejlődését láthatjuk anélkül, hogy ennek a fejlődésnek más kultúrák áldozatul esnének — ez a győzelem, amely nem erőszakból született — az egyetemes kultura legszebb diadala lesz.”

Megállapítja a cikk először, hogy arról a román kultúráról, amely létezik és arról, amelynek létezni kellene, uton-útfélen beszélnek. De nagyon kevesen igyekeznek megérteni az állapot fejlődési folyamatát és még kevesebben lépnek a tettek terére. Hiányzik a komoly kulturális tényezők és törekvések — írja Tulbure.

Tévedés azonban azt hinni — folytatja — hogy Biharmegyében hiányzana a hagyományos román kultura. Vannak itten nagyon régi kultúrnymok. Ezek azonban részint elveszték, részint szétszórva és a portól ellepve hevernek a falusi templomok levéltáraiban.

Az utolsó évtizedekben azonban ezeket a régi, nemzeti kultúrdokumentumokat elsodorta az új idők vihára. Megkezdődött a magyar kultura hatása. Budapest felől erős kultúráramlat indul és a bihari román intelligencia majdnem kizárólag magyar kultúrán nő fel. Ezért is az egyesülés előtt a román családokban több keletje volt a magyar, mint a román nyelvnek. Igaz ugyan — mondja —, hogy Belényesen a román gimnázium egyik foku-lárisa volt a román kultúrának, ez azonban csak szerény mécs volt a Nagyváradról reflektorozó magyar kultura mellett.

Majd így folytatja:

Nem állítható és nem is mondom, hogy az általános civilizáció, valamint az erkölcsi alap szempontjából a magyar kultura évszázados tradícióival és sajátos jellegével káros hatással lett volna a román intelligenciára. Sőt. Elvégre elvitázhatatlan dolog, hogy az erdélyi román intellektuel a legtöbb esetben komoly, rendes, civilizált és szorgalmas ember. A saját hivatásában kompetens, lelkiismeretes és sokszor skrupulózusabb, amikor becsületéről és erkölcsről van szó, mint nagyon sokan, akik bár a francia kultura emelőin nevelkedtek is fel.

A magyar iskola hatása azonban más irányban volt visszahatással a románságra — írja Tulbure. Elsősorban a magyar iskola román növendékei minden lelki kontaktust elvesztettek a Kárpáton túl törzsekkel és ezáltal elvesztették eszmé és mentalitási közön-ségét is a sajátos román kultúrával.

Másodszorban teljes hatással volt rájuk és szinte lenyűgözte őket a magyar kultura felsőbbisége, amely erős és hatalmas művek és intézmények által növekedett és ennek a lenyűgöző hatása alatt elvesztették bizalmukat a román irodalom és kultura — amelyet leg-többben alig ismertek — értéke és életereje iránt.

De bármilyen nagy is volt a magyar kultura asszimiláló folyamata, mégis nem volt képes teljesen elaltatni bennük a nemzeti öntudatot. Hiszen nagyon sokan, akik alig tudtak beszélni románul és akiknél kizárólag a magyar újság volt a mindennapi szellemi táplálék — ezek közül mégis a legjobb román harcosok kerültek ki.

Most, a politikai egyesülés után — fejezi be cikkét Tulbure György — első kötelességünk az volna, hogy minden erőnkkel hozzá

fogjunk a kulturális ugar felszántásához, mert csak ezáltal teremthetjük meg azt a bizonyos szellemi egységesítést, amelytől még most nagyon távol állunk.

A felelős tényezők első kötelessége az volna, harcolni azért, hogy a kultúrának a Bukarestben felkelő napja ide világítson és melegeivel leolvassa azt a jégkérget, amelyet az idegen hatás vont a román intelligencia lelkére.

Sajnálatos azonban, az embereket sokkal alantobb és pozitívabb célok foglalkoztatják és ezért a komoly, kulturális propaganda, amelyre annyi szükség volna, nagyon hiányzik itt. Tény az, hogy még a mai napig is a kisebbségek kulturális szempontokból fölényben vannak.

De még szomorúbb, hogy a programszerű és jól szervezett kulturális helyett, amely hivatalosan a román állameszmének presztizst biztosítani, egyesek a rulettel és egyéb szegényteljes és erkölcsfelen eszközökkel véle-nek itt kulturpropagandát kifejteni. Ezekről már más helyen írtam, természetesen azt a stílust használva, amelyet jól megérdemelnek.

Unnepség az anya- és csecsemő-védő otthon javára

A Principele Mircea" anya- és csecsemővédő egyesület nagyváradi otthona javára 1923 szeptember 9-én délután 3 órakor az „Eminescu" Parkban nagyszabású jótékony célú ünnepélyt rendez, melynek programja a következő:

I. felvonulás: Bicikli csoport: Farkas, Friedlander, Kardos, Schönberger, Náday, Propper, Nisief, Schwartz, Berdach, Boros, Török, Hajós, Smircea, Simonca, Hajós, Simoncu.

Jockey csoport: Bárdossy, Barna, Barna, Barna, Bazili, Barna, Gradinar, Grossmann, Vajda, Jonescu, Roxin, Coroiu, Coroiu, Hemes, Veimann, Veimann, Schwartz, Negulescu, hölgy jockey: Lupescu, Lupescu, 2. K. lovas: Bárdosy Caius, Schenkengel.

Allegoria: Köteles Bözsike, Zimányi Adrién, Bodnár Erzsike, Horváth Irma, Reindl Sári. Angyalok: Zigre Zózi, Mangra Ibi, Popa M., Várakozó Bella, Szabó Klára, Nagy Iliusz, Marcus Lili, Beregi K., Beregi M., Ruza Sanda. Virágos kocsi: Tavas, Nyár, Ősz hangulat.

II. Színpadon szereplők d. u. 4 és fél órai kezdettel: 1. Paraszt jelenet: Nosz, Silágyi, Kudar, Rottensteiner, Kecskés. 2. Groteszk tánc: Beir Valival. 3. Monológ: Losy. 4. Symi parodia: Zigre Pipi, Feder Baba. 5. Esernyő jelenet: Széles, Nosz, Losy. 6. Balet: Liget. 7. Hollandi szerenád; tréfás pantomim: Szücs Gizi, Popovici L, Ille Nelli. 8. Faun jelenet: Székely Annuska. 9. Ballet: Berecz Mancsi. 10. Virtus tánc jelenet: Theodor gazda Muth János, Flórica hurga Durghen Annus, Anara Sur Demeter, Miklós Malta János, Petre harangozó Domokos, Hegedüs Torszán, Kulacsos Juliu Cont, Eljegyzési tánc: Zigre, Feder Ille, Popovici. 1. Szentmihályi Juliska, 2. Csorban Caterina, 3. Berinde Anita, 4. Tarr Clari lányok 1. Mustean, 2. Domokos, 3. Jos Lang legények.

III. Színészek: Harsányi, Madas, Pinter Böske, Pogány Janka, Hetényi, Galambos stb. Estére: mozi a szabadban kacagató.

IV. Komédiák: 1. Muzeum, 2. hentes, 3. szakácsné dobás, 4. Versenyző törpék, 5. Karika dobás, 6. Japán teke verseny, 7. Halászat.

A sátrakban működő urnók névjegyzéke: I. Pénzgyűjtő sátor: Zigre Miklósné, Bleda Lászlóné, Szőke Sándorné, Popa Teodorné, Bárdos Imréné, Péter Juliana, Roksztin Teodorné.

II. Buffé: dr Popovici Miklósné, dr Edelmán Menyhért, dr Major Lászlóné, Franciu Lucrécia, Fildanné, Benedekné, Ivascuné, dr Nemes Sándorné, dr Bárony Vilmosné.

III. Csárda és bor sátor: Varró Domokosné, Tempelean Dezsőné, Papp Dezsőné, Stupariuné, Butykáné.

IV. Tombola sátor: dr Feder Ottóné, Bazili Mihályné, Molnár Gézané, Pelle Jánosné, Weisz Gáborné, Mihályi Pálné, Atlasz Lajosné.

V. Sör sátor: Ardelean Jusztinné, Molnár Gézané, Simonca Györgyné, Bárdossy Cornélné, dr Sándor Jánosné.

VI. Virág sátor: dr Hasas Sándorné, dr Kassay Kálmánné, Grecian Miklósné.

VII. Confetti sátor: dr Mangra Demeterné, Marcus Ritta, Catana Aurélné, dr Popp, Fehér Dezsőné, Alexandrescuné, Pásztorné.

VIII. Sütemény sátor: dr Russu Sándorné, Horváth Endréné, Erdélyi Cornélia, Coroiuné.

IV. Traiik sátor: Coroiu Sándorné, Ancescuné, Ille Andorné.

X. Gyümölcs sátor: Pay Leontinné, Marza Sándorné, Oveanné.

XI. Jósno sátor: Gáll Károlyné, Kikiáltó Rác Miksa.

Leányok: Roxin Lucia, Grecian, Varró E., Petry, Lupascu, Fehér Erzsike, Grecian, Popovici, Lupascu, Vostinar, Pásztor, Popovici N., Popovici Z., Sulyok Ica, Buscu, Jonescu, Staneescu stb.

Pénztár: I. Végh Gyula, Dobos József, II. Cztrák Zsigmond, Kelemen Péter, III. Molnár, Craciun.

Az ünnepély nyílvános és külön meghívók kibocsátva nem lettek. A rendezőség.

Megkezdődtek a beiratások a héber óvodában

Három esztendeje működik már Nagyváradon a héber óvoda, amelyet a nagyváradi zsidóság jelentős és súlyos áldozatokkal tart fenn.

A három év munkája és eredményei mellett nem lehet elmenntünk anélkül, hogy meg ne emlékeznénk arról a nagy munkáról, amelyet az óvoda fenntartói végeztek, hogy annak életbenmaradását biztosítsák. Weisz Kálmán elnök nem kimélt fáradságot, sőt áldozatokat sem és nagy szeretettel, lelkesedéssel dolgozott az óvodáért. De mellette fel kellene sorakoztatnunk a többiek is, akik önzellen munkával segítették őt, hogy sikert érjenek el. És a siker meg van, mert a héber óvoda már nemcsak a nemzeti zsidóság, de az összes, többi zsidócsaládok bizalmát és becsülését is kiérdemelte.

Eppen ezért kötelessége annak a zsidóságnak, amely az ősi nyelv életrehozásában és a szent föld szeretetében látja a jövőt, de kötelessége minden zsidónak, hogy külön felhívás nélkül a leghathatósabban támogassa a héber óvodát.

Tekintettel arra, hogy az óvoda eddigi óvónője Mátyás Sosana Palesztinába vándorolt, helyette a fenntartó testületnek sikerült áldozatok árán elsőrangú, képzett óvónőt szerződtetni, aki a legjobb reményekre jogosít.

A héber az óvoda a zsidó ünnepek után rövidesen ezidén is megkezdí a működését.

A beiratások délután 3 órától 6 ig lesznek vasárnap az óvoda Mezei Mihály-utcai helyiségében és hétfőn Vajda Géza pénztárosnál (Nagypiac-tér 10. sz.)

* Meglepetést kelt az a nagymennyiségű női divat és vászonáru, mely a Körös-parti Áruházba érkezett, melyeket feltűnést keltő olcsó árakban bocsát eladásra. Tisztviselőknek árkedvezmény.

Főn az idény legnagyobb szenzációja
Max Linder
az „Atlantic” és „Apolló”-ban

Vasárnap

9

Hétfő

10

Dorian Filmszínház

Vörösbegy

Különös detektív történet 6 felvonásban

Moly Tamás híres regénye után. Dorian film!

1923. szeptember 9.

Döntés a Nagyváradi regénypályázata felett

A Nagyváradi folyó évi január 21. számában pályázatot hirdetett egy eredeti, még sehol meg nem jelent, körülbelül tíz nyomtatott ív terjedelmű regényre, újabb jelét akarván adni e lényegesen egyrészt az irodalom gyakorlati támogatására irányuló törekvésének, másrészt annak a mindenkor i gyekezetének, hogy olvasóit a friss és éber hiszolgálaton kívül szellemileg is szórakoztassa.

Ezen cél szolgálatában kiírt regénypályázatunkra összesen ötezer lei pályadíjat tűztünk ki, a nyertes munkák jutalmazására, főleg minden korlátozó sorompót, mely bármely ország magyar nyelvű íróit a részvétel lehetőségétől elzárhatná. Pályázatunk tehát nyílt volt, csupán azon kikötéssel, hogy a szerzők aktuális politikával nem foglalkozhatnak.

A tisztán irodalmi szempontokat tekintetbe vévő pályázat első díja 3000, második díja 2000 leiben állapított meg. Fenntartottuk eleve a jogot, hogy a lap regényanyagának biztosítására a pályanyertes műveken kívül bármely, a pályázatra beküldött regényt 2000 lei honorárium ellenében közlésre visszatarthassuk. A pályázat határidejét f. év március hó 20-ban állapítottuk meg, azzal, hogy az ez időpontot túl érkező művek a pályázaton részt nem vehetnek.

Folyó évi március hó 25. ki számunkban hírt adtunk arról, hogy pályázatunkra — főleg Erdélyből — de Csehországból, Jugoszláviából és Magyarországból is, összesen 13 pályamű érkezett be, melyeknek bírálatával a beküldött művek nagy terjedelme miatt a bíráló bizottság csak most tudott elkészülni.

Véleményéről beadott jelentését az alábbiakban közöljük:

A beérkezett 13 pályamű közül hét nem felelt meg a pályázat legelőnyösebb feltételének, amelyben egy hosszabb elbeszélés méreteit alig haladja túl. Ezek a következők:

1. A bányamérnök. (Jelige: Ember küzd és bizva hiszál.)
2. Hullám morajlás. (Jelige: Mare aeternum.)
3. Góhésszivek. (Jelige: Székely támad székely bánja.)

Egy letűnt nemzedék

Szikszay Lajos

Írta: Lovassy Andor
és Anonymus Salontaiensis.

Ezt a megemlékezést tulajdonképpen két nagyszalontai ember írta, azaz, hogy csak egy: én, mert a másik hadházi származású, de kijelentette, hogy a névtelenség homályába kíván burkolózni. Legyen kívánsága szerint.

A dolog úgy történt, hogy régen későzlődöm megemlékezni három jó barátomról: Szikszay Lajosról, Szunyogh Lorándról és Bérczy Imréről. „Nótásemberek” cím alatt már hozzá is kezdtem az íráshoz, midőn tudomásomra jutott, hogy a szerkesztőségbe a „salontai névtelen” beküldött egy megleghangú cikket az én kedves rokonomról, barátomról, ifjúságom v. d. társáról, kivel életem legkellemesebb és legszebb napjait töltöttem. Szóval valaki elfogta a pacsirtámat.

Ijűk meg hát ketten ezt az írást, hiszen megérdemli az az ember, kiről ezek a sorok szólni fognak.

Nem is olyan régen, 1910 tavaszán hunyta le örökre jószágos szemeit Szikszay Lajos, a szabad hajdulészek társas életének derűt sugárzó jószágos szelleme, közügyeink lelkes vezére.

Nála szeretetreméltóbb embert, jobb és önfeláldozóbb barátot én nem ismertem soha. A kötelességtudás, aranyos kedéllyel párosult benne. Talpig férfi volt.

Gondos és gyöngéd férj otthonában, régi vágású, de a világgal haladó fiskális, buzgó egyházi férfi, nemcsak a templomba

4. A félkaru varázshegedűje. (Jelige: Balog István.)

5. Krisztus gyermeke. (Jelige: Próba szerencse.)

6. Csak Marosváron. (Jelige: Miért szép a melosi Átrodite.)

7. A kis vadóc. (Jelige: Dióhéjban.)

A bíráló bizottság annyival inkább sajnálja ezt a körülményt, mert a felsorolt munkák között több biztató tehetségnek kibontakozását és megnyilatkozását látja, melyeknek ma még főhibája a kezdők technikai járatlansága, melylyel a nyomtatott ívek terjedelmét az írottakéval, a regények fogalmát az elbeszélésekével összecserélték.

A külső technikai feltételeknek megfelelő hat pályamű közül öt szabályos időben érkezett, míg a Maréchal Delamort című, (Astra jellegű) regényt három nappal a határidő lejártá után küldték be. Ezért a bíráló bizottság a munkát a pályázati eleve kizárta. E nyekben az egyes pályaművekről a bíráló bizottság véleménye a következő:

1. Hullócsillagok. (Jelige: Robotolók.) A mű nem regény, hanem dráma. Szerzője megkezdte ugyan a regénnyé való átalakítást, de a bemutatott rész, a dráma méreteihez viszonyítva oly kevés, hogy abból az elkészítendő regényre következtetni, vagy éppen azt a pályázati mérlegelés tárgyává tenni lehetetlen. Ezért a munka, jelentős érdemeinek megállapítása mellett alaki okokból kilólyog, mint pályamű, nem méltatható.

2. Singamus. (Jelige: Mária.) A mű ugy koncepciójában, mint kivitelében föltétlenül elsőrendű író munkája. Stílusa színes és gazdag, fantáziája új és robusztus, nézőszöge bizarr és eredjében meglepő, olyannyira, hogy a munka minden viszonylatban figyelemreméltó. Mikor a bíráló bizottság a pályaműről mindezeket elősméri, őszinte sajnálattal kénytelen megállapítani, hogy a mű szerzője az alkotás hevében a művészi szabadságot túlértékelte azon a határon, amit az irodalmi etika a nyomdai közlés keretein belül megengedhetőknek tart. Ugyannyira, hogy hangja gyakran az obszcuritás felé hajlik és az irodalmi elképzelés korlátain átlendülve az általános morállal mereven szembekerül, alkalmatlanná téve — őszinte sajnálatunkra — a munkát egy napilapban való leközlésre.

3. A szerencse. (Jelige: Igen, nem.) Abszolút irodalmi érték szempontjából nem kielégítő mű. Stílusa helyenkint a kezdő járatlanságára vall, laza, gyakran magyartalan, írástechnikai hibákkal küzd, de felfogásában, ötleteiben friss eredetiséget áru, el, fantáziája és meseszövése oly letarolatlan vidéken tudja átrendíteni a máskülönbö meglehe-

tősen vérszegény cselekményt, hogy a bíráló bizottság az említett fogyatékok ellenére is a munkát megvételre ajánlja.

4. Csöndes emberek. (Jelige: Beatus ille.) Főttelen gyakorlott kézzel valló, jól megkonstruált, írástechnikailag hibátlan, kerekded munka. Stílusa bár kissé ósdi, cselekménye vézna, hangulatai helyenkint utánérzették, itt-ott túlszentimentálisak is, de minden körülmények között azt, amit ad, kitűnő ökonomiával előkészített helyzetekben adja. Nagy hibája, hogy a regény helyel-közzel terjengős. Épp ez teszi a méretekhöz képest cselekmény-szegénnyé. A bíráló bizottság a regény helyes értéke szempontjából annak megrovidítését tartaná szükségesnek. E föltételi hangsúlyozásával a munkát megvételre ajánlotta.

5. Krisztus. (Jelige: Edit.) Impozáns erővel, markáns aláfestéssel megírt mű. Földolgozása nagy írástechnikai jártasságra elképzelése eredeti invencióra, kivitele vehemens lendületre val. Beállítás bizarr és meglepő, éppígy a cselekmény menete is, ami azonban nem válik a műnek előnyére, mert tulveti az író azokon a morális lehetőségeken, melyek nélkül irodalmi munka el nem képzelhető. Az etikai adottságoknak ez a teljes melőzése élesen ütközik ki a tarthatatlan helyeken és helyzeteken áthajszolt cselekményből, úgyannyira, hogy a munkát minden kiváló értéke ellenére mégis közölhetetlenné teszi.

6. Maréchal Delamort. (Jelige: Astra.) A mű, mint jeleztük, elkésve érkezett és így a pályázaton részt nem vehetett s a kitűzött díj elnyerésére sem tarthatott számot. A bíráló bizottság tagjai azonban elolvasva a munkát, azt meglepő erővel és ritka fantáziával megírt regénynek találták, mely egy elsőrendű munka minden szükséges kellékét felmutatja s így, a pályázattól teljesen függetlenül, soron kívül, tisztán belbecsénél fogva megvételre ajánlotta.

Összegezve a bíráló bizottság véleményét, a körülmények sajnálatos összecsúszása folytán, a kitűzött pályadíjak ki nem adhatók, mert a pályázat intenciójának mindenben megfelelő munka be nem érkezett. Ellenben összesen három regényt a bíráló bizottság észrevételeinek tekintetbe vétele mellett a „Nagyváradi” részére, közlésre megartunk egyenként 2000 lei honorárium mellett. A jelíges levélkéket felbontása után megállapítottuk, hogy a közlésre érdemes regények szerzői a következők:

A szerencse szerzője: Zombory Jenő (Zilah.)
Maréchal Delamort szerzője: P. Tibor Jenő (Pozsony.)

A csöndes emberek jelíges levél nélkül érkezett meg és így ezúton kérjük fel a szerzőt, hogy velünk érintkezésbe lépni sziveskedjék.

A pályázaton megvásárolt regények közül A szerencse közlését lapunk egyik legközelebbi számában kezdjük meg.

járás, jótékony adakozás, de az egyházi közügyek terén is, aki nem csupán érdeklődött a közélet összes kérdéseiről, de ahol kellett, sikra is szállott azokért, megáldatván Istentől hatalmas szónoki készséggel, gyönyörű érces hanggal.

A választókerület Szabadalvú, később Munkapártjának egyik legerősebb oszlopa Megingathatatlan Tisza-párti, feltétlenül híve Tisza Kálmánnak, majd később Tisza Istvánnak. Több, mint hódolat, melylyel irántuk viseltetett, viszont birta ezek kitűnő bizalmát, becsülését.

Aki segítségre szorult, hamarabb ott volt a Szikszay Lajos keze, mint a bajba jutottnak eszébe jutott volna, hogy ki is tudna őrajta segíteni?

A köz elismerése nem is volt iránnyában szűkmarku; tekintélyes ügyvéd, takarékpénztári igazgató, megyebizottsági tag, a vármegye fő főügyésze, a református egyházmegye tanácsbírája, egyházközségi és zsinati képviselő lett belőle hamarosan. Ha él, 1910 június havában a nagyszalontai választókerület bizonyára őt tiszteli meg mandátumával.

Mint előbb említém, aranyos kedélyű mókás ember volt, lelke a társaságnak.

Hozzáillő, rangban alatta, felette állókkal, idősebbekkel eltréálkozott, úgy, hogy soha senkit nem bántott, de mindenkit megnevetített és ezzel felüdített. Jellegzetes volt nála, amidőn egy sikerült tréfa után hatalmas szemöldökét összehúzta, majd örömeiben könnyei is kicsordultak.

Vendégszeretete messze földön h res volt. Nemcsak helybeli barátai fordultak meg nyitott ajtaju házában, hanem a Tisza, a vármegye vezetőférfiai a közéleti korifeusok, kik Szalontán megfordultak,

számos alkalommal vigadoztak és tanácskoztak az ő kedves hájékában. Hűséges és hasonló lelkű hitvese, Fónagy Aranka, ebben is oldalán állott, nemcsak mint kiváló háziasszony, de mint házának szeretetreméltó urnője is.

Hanem a Szikszay-ház nem a pusztá eszem-iszomok háza volt. Ott minden összejövetel, vagy egy komoly tanácskozás befejezése, vagy maga egy komoly megbeszélés alkalmá volt, gyakran füszerre voltak ezek az összejövetel, kedélyes magyaros mulatságokkal, eredeti mókákkal, melyekről halálra nevettek magukat a jelenlevők s még évtizedek múltán is jólesőn elevenítették fel a tréfás bohóságokat.

Rövidesen az ő elnöklése alatt lefolyt jogásztételek voltak messze földön híressek. Nem száraz jogi témákat fejtegettek ezeken az összejöveteleken, hol nemcsak jurisák jelentek meg, hanem más foglalkozású, vidám kedélyű urak is.

A felvételek csak egyetlen „jogi” izü feltétele volt, hogy a tagságra pályázó meg tudja mondani, hogy háromféle jog van és pedig: „hályog, vályog és tályog.” Ellenben a tréfás feladványoknak szabad előadás vagy vers formájában való megfejtéséből minden tagnak kijutott. Nem maradtak el a jól megérdemelt kitüntetések sem, diszokieváltól fel egészen az érdemrendig, művészi utánozó megszerkesztéssel, kacagtató szöveggel. A felavatáson sikeres szerepléssel keresztül ment tag legnagyobb jutalma a szabad kimaradás engedély volt, melyet az egyet elnöksége szerzett meg az illető tag nejétől, de ezzel a joggal csak az elnökség láttamozása után élhetett.

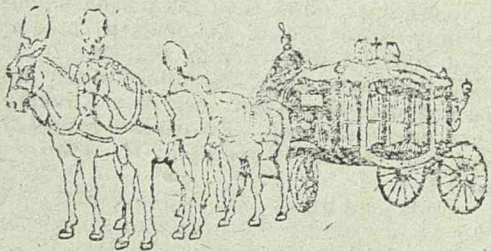
(Vége köv.)

Ujlak község a bírása ellen

Alig két hónapja, hogy a váradi dom-
bok mögött fekvő Hegyközlak község
napokig beszélgetett magáról arról a gyil-
kosságról, amit Bugariu György jegyző
követett el az ottani kisbíró és most a
közigazgatási hatóságokat foglalkoztatja,
közigazgatás szempontjából nem jelenték-
telen esetével. A község előjárósága és
képviselő testülete ugyanis írásban beje-
lentette a központi járás főszolgabírójá-
nak, hogy id. Pelle János községi bíró-
val együtt működni nem hajlandó, un-
sona lemond és Pelle primar ellen fei-
gyelmi kérik. A képviselő testület egy-
részt felelőssé kívánja tenni az okért a
károkért a bírót, amit Bugariu okozott a
községnek, mert állításuk szerint, az mind
a bíró tudásával történt. A jegyző elfoga-
lása után fellelgett a község s látva azt
az igazságos eljárást, amely a nyomozó
hatóságok, az alispán és főszolgabíró ré-
széről akkor megnyilvánult, elsősorban a
kinevezett bírók eltávolítását követelik,
aki elnézte, hogy a községi vágóhid drága
deszkáiból a jegyző butorzatot készítet-
tett magának. Vádolják a bádványban,
hogy a képviselőtestületi határozatokat
nem hajtja végre és az erdő kezelésnél
tapasztalt kiányok is terhére esnek.

A képviselőtestület gyűlései majd-
nem a tetlegességig szenvedélyesek ezek
miatt, de Pelle bíró, aki választással sose
került volna e tisztségbe, az öreg ember
makacsságával ragaszkodik székéhez.

Sfurlea főszolgabíró a fegyelmi kért
tudomásul vette s megígérte a község
előjáróságának, hogy a legszigorubb vizs-
gálatot vezeti be.

Halálozás

alkalmával a családtagok saját érdekében keres-
sék fel a Germán Károly utóda „Kegyelet” keresz-
tény temetkezési intézetet, hol a legolcsóbb és
legszébb temetéseket rendezik. — Különösen fel-
hívom a közönség figyelmét arra, hogy üzletem a
Sas-passagében van a vaskereskedés mellett.
Oradea-Mare. Teljes tisztelettel:

Germán Károly utóda Tarsoly

BUTOR
különlegességeink
minden kivitelben
ÉRKEZTEK
Wallerstein Ferenc utóda
DANIBERG
és **WALDNER**
Nic. Jorga (Zöldfa)-u. 19.
Alapítva 1861-ben

Szentgyörgyi István Emlékezései

Elcsapott császárok, uralmukat vesz-
tett diplomaták, letűnt nagyságok eláraszt-
hatják a könyvesboltok polcain memoár-
jaik zuhatagával; annyi bizonyos, hogy
olyan kedves könyve még nem volt Er-
dély magyar közönségének, mint amilyen
a ma élő legnagyobb magyar színész:
Szentgyörgyi Pista bácsi legközelebb meg-
jelenő önéletírása lesz.

Szeptember elején jelenik meg Szent-
györgyi István könyve, az „Emlékeim”.
Nyolc évtized krónikája lesz benne. Öröm-
mel, bánattal sok-sok hányódással a
a magyar kultúra szent ügyéért való küz-
désével, országhatárokon túlradó sikerek-
kel. Egy félszázad színészetének esemé-
nyei pergenek le majd lapjai között. A
kolozsvári színpad egész közelmúltja a
Farkas-utcai ősi játékszínzintől kezdve a Hu-
nyadi-tér fényes új palotájáig s aztán is-
mét a szamospartti Szinkör sivar hombár-
jáig.

A magyar irodalomnak van egy drága
kincse. Nem mesterségbeli kicirkalmazott
regény, hanem egy ezüsthaju agg színész
visszaemlékezései egy fiatal primadonnára.
Az öreg Dérynének emlékezései Déryné
illasszonyra. Olyan ez a könyv, mint egy
filigránékszer, mint egy finom metszésű
drágkő. Erdély magyar irodalmát éri most
az a szerencse, hogy napvilágra hozza
Déryné naplójának mellő társát Szent-
györgyi István „Emlékezései”.

Szentgyörgyi bácsi maga mond el
egyet-mást könyvről, Feljön hozzánk a
szerkesztőségbe, két magas emeletre. Mi
fiatal ludóval és lábbal, leülünk és lihe-
günk, amikor felérkezünk. Szentgyörgyi
bácsi állva marad és kurlán, katonásan,
patogósan, ahogyan szokta, mondja:

— Hát ecsém uram, most már aztán
készen lesz a könyv.

Kérdezzük, hogy mikor irta. — Ekkor
is, akkor is, — feleli, — nagy részét a
a háború után, de bizony van olyan rész
is, amit még hetvenben nyolcvanban.

— Aztán mi lesz benne? — Kérdez-
zük.

Szentgyörgyi bácsi éles szeme elnézi,
Mintha nem reánk nézne, hanem valahova
befelé, vissza a múltba.

— Bizony sok minden. Nyolcvan év.
Az életem lesz benne.

Értékesebb életet keveset tudunk. És
bizonyos, hogy értékesebb könyv is ke-
vés lesz.

Szentgyörgyi István előfizetési ivatek
is nyomtatott. — Ezeket előre meglehet
rendelni a könyvet, magyarázza, Néhány
mondatni ajánlás is van az iv fején.
Klasszikus szavak. Többet mondanak,
mint amennyit az újságíró mondhatna el
róla, Ime:

— Hogy egy könyvről el lehessen
mondani, ér valamit, sok dolog kell ahhoz.
Papírra vettem ifjúkori élményeim, ja-

Londonból

őszl szövetség
megérkeztek!!
Elsőrendű munka —
olcsó szolid árak!!

Hackmayer ur-
szabó
Str. Avram Jancu (Kessuth-utca) 2. sz.

Budapestre, Bécsbe
és az egész világra
megválthatja jegyét
a menetjegyirodában

vakorombeli megfigyeléseimet, hajlottko
rombeli eseteimet, úgy, amiként agyam
szivem diktálta. Csokorba kötöttem, köz-
rebocsátom. Ha illata van a csokornak
boldognak érzem magamat. Ha csalódtam
én is csak egy gyarló ember vagyok. A
könyv október hóban jelenik meg s min-
tegy 10 ivre fog terjedni. Előfizetési ára
100 lei. A gyűjtőleveket és előfizetés
pénzeket a Mezőgazdasági Bankhoz, Cluj-
Kolozsvár, Piața Unirii (Mátyás király-tér)
kérem küldeni Szentgyörgyi István, a
Kolozsvári Magyar Színház örökös tagja

Ruh Klára verseiből

Vagyok

Vonat vagyok, az ébe robogó,
zászló vagyok, a szélbe lobogó,
kut vagyok, szomját oltja a vándor,
sebes-torku, fáradt prédikátor.
Hang vagyok, az űrben lebegő,
szírom-vagyok, szellőben remegő,
kenyér vagyok, két éhes kéz között,
kastély, hová az átok költözött,
bárány vagyok, szelid és fehér,
tenyér vagyok, vad, sujtó tenyér,
szellem vagyok, éjjeken jelenő,
boszorkány vagyok, mérget keverő,
szőnyeg vagyok, puha és finom,
kint a mezőn vagyok fehér liliom,
gong vagyok, mely bánatosan kong,
éjfél verselő, szomorú bolond...

Mea culpa...

Nagy, merészlüző, vad szemek,
ha a szemembe fekszenek,
sok sültgő forró szavon
vagyadtál lágyul a karom
s öklölle görbül tenyerem
de hátra hulik a fejem,
csillog a láz az arcomon,
s ott ég a csók az ajkamon...

Berdach Jenő, Dentist

Oradea-Mare Strada Regole Ferdinand 6.

Foghuzás	Lei 10
Fogtömés	25
Kaucukba foglalt fog	50
Fém korona	100
Arany korona	800

Fogsorok szápadlással vagy anélkül, a
gyökerek eltávolítása nélkül készülnek.

Videkilek 24 órán belül kielégítettek.

Női esőköppeny

francia és angol keztyűk, női bőr-
kalap különlegességek érkeztek az
„Old England”-ba

Női harisnyák

Mindenkinek érdeke, hogy vásárlásait

Hajnal és Rózsa

vászon különlegességek
és női divat áruházán

eszközölje. — Oradea-Mare. (Nagyvárad)
Josif Vulkán (Nagy Sándor-utca) 1. sz.

Kelim és bluz pamutok, jumper selymek, fűzők,
melltartók, csipkék, D. M. C. és egyéb rövidárak

Rosenzweignál

Bulevard Regole Ferdinand 2

1923. szeptember 9.

Negyedszázados a genfi tragédia

Holnap, szeptember 10-én hétfőn lesz uszonőte, hogy Genfben Luccheni főre alá sujtott egy koronás főt, az egykori monarchia nagy asszonyját: Erzsébet királynét. A fájdalmasan sötét emlékü genfi tragédia negyedszázados fordulója föléle- yenedik most Sztáray Imre grófnőnek, Erzsébet királyné udvarhölgyének és uti kísérijének leírásában:

— Eppen a braunschweigi herceg szoba- ra melett haladtunk el Genfben, midőn a királyné, vidáman, mint a gondtalan gyer- mek, ki nem állja meg szó nélkül, ha vala- mi a szemébe ötlök, rámutat két fára: „Né- ze Irma, virágzanak a gesztenyefák...” — „Felség, a hajó jelez.” — szoltam s önkény- telen olvastam utána a csöngetésre követ- kező tompa kondításokat... egy... kettő.

— E pillanatban jóval előttünk meglá- tok egy embert, ki, mintha kergetődnék, egy utszéli fa mögül kiugrik és a legköze- lebbi másikhoz rohan: innen átsap a tő melletti vasrácsra, majd újra egy fához s ekként a gyalogjárón keresztül-kasul cikáz- va, felénk közeledik. Hát még ez is tartó- zat! gondoltam, önkénytelen követve őt tekintetemmel, mikor újból a vasrácsot éri s onnan elugorva, rézsut felénk iramodik. Önkénytelen tettem egy lépést előre s így fedtem előtte a királyné, de most úgy tesz, mint aki nagyot botlik, előrelódul és ugyan- akkor öklével a királynéhez sujt.

— Mintha villám sujtotta volna, hang- talanul hanyatlott hátra a királyné és én lelkemet vesztve, egyetlen kétségbeesett kiáltással hajoltam fölébe. Isten Atyám! ha egykor színed előtt állok, számolván a lel- kemmel. Te megemlékezel e rettenetes pil- lanatról!

— És ekkor azt hittem, az ég nyílik meg nekem. A királyné felemelte szemét, szétnézett, tekintetéből látszott, hogy tisz- ta öntudatánál van s aztán támogatásom- mal lassan felemelkedett a földről. Egy ko- csisember volt ebben segítségemre, áldja meg érte az Isten!

— Csodának tetszett, amikor kiegye- nesedve ott állt előttem. Szemei fénylet- tek, arca kipirult, gyönyörű hajfonatai az eséstől megbomlodozva, lazán font koszo- ruként körítették fejét. Az öröme vált ijedség elfulladt hangján kérdeztem tőle: „Mit érez felséged? Nem történt baja?” „Nem”, felelt mosolyogva, „semmi bajom sem történt”.

— Ezalatt minden oldalról összefutot- tak az emberek és részvétellel tudakolták öfelségétől, nem esett-e baja? Ő a legszive- sebb nyájassággal s kinek-kinek a saját nyelvén köszöntö meg a szívesességét, erősít- ve, hogy semmi baja sincs és szíves késze- séggel engedte meg, hogy beporosodott se- lyemruháját a kocsis végigkefélje. Eköz- ben odaért a Beau-Rivage portása, ki a ka- puból látta a rettenetes jelenetet és sürge- tőleg kért, hogy térjünk vissza a hotelbe. „Miért?” — kérdezte a királyné, miközben a haját igazgatta — hiszen nem történt semmi, inkább siessünk a hajóra.” Ezzel, bár haját rendbehozni nem igen sikerült, föltette kalapját, fogta legyezőjét és eser- nyőjét, a közönségnek nyájasan köszönt és megindultunk.

— Frissen, ruganyosan járt mellettem, — mondja tovább Sztáray grófnő — tartá- sán nem látszott töröttség, karomat sem fogadta el. A kikötőbe értünk. A hajóhídon még könnyű lépésekkel jött mellettem, de amint a hajóra léptünk, hirtelen megszé- dült: — Most a karját! — tördelte elfuló hangon. Atkaroltam, de nem birtam fen- tartani; fejét a mellemhez szorítva, rogy- tam térdre a padlón. Orvost! orvost! vizet! — kiáltottam. A királyné halotthalványan, csukott szemekkel feküdt karjaim között. Mikor meglocsoltam arcát és halántékát,

szemhéjai felnyitak és mögöttük ott lát- tam a halált.

Aztán föl vitték a királynét a fedélzet- re és végifektették egy padon. Jött az or- vos, kerültek ápolónők, Sztáray grófnő föl- vágta a királyné füzőszinóriját. A hajó el- indult s a királyné a hűvös szélfúvásban föl nyitotta szemét, aztán lassan felemelke- dett és felült. — Hát most mi történt ve- lem? — ezek voltak utolsó szavai s ekkor eszméletlenül lehanyatlott. Hü kísérije, Sztáray grófnő, tudta, hogy haldoklik. Le- vágta saját nyakáról az ezüst Szűz Mária- érmet s a szíve fölé tette.

— A királynén egy kis fekete selyem figaró volt, — mondja tovább Sztáray grófnő — melyet, hogy ezzel is könnyít- sünk rajta, a mellén szét akartam nyitni. Mikor összetartó szalagjait szétszakított-

József főherceg udvari tanácsosa öngyilkos lett Nagyváradon

Egy érdekes karrier szomorú vége

Élénk szenzációt keltő öngyilkosság történt tegnap éjszaka Nagyváradon. Paur Hugó 57 éves volt kirávi tanácsos, aki a legutóbbi időkig József főherceg ud- vari tanácsosa és vagyonának kezelője volt, Liget-utca 10 szám alatti lakásán megmérgezte magát és szombaton délelőtt tíz órakor a kórházban, ahová a men- tők beszállították, meghalt.

Paur Hugó külső megjelenésében, de multját és pályafutását tekintve is érdekes egyéniség volt. A „Nagyvárad” egyik szá- mában ismertette azokat a kényszerítő motívumokat, melyek Paur Hugó udvari tanácsost Nagyváradra vetettek. A nem- rég még előkelő, nagyuri pozícióju úr anyagilag teljesen letörtén hagyta el Ma- gyarországot. Hosszu szolgálati-ideje alatt szerzett vagyonát sógora, Uhl Antal mi- niszteri tanácsos révén elvesztette. A rendkívül impozáns, arisztokrata megje- lenésű és lebilincselő műveltségű úr egy- kézi kofferrel érkezett meg, néhány ruha- darab, néhány régi emlék, fénykép, irás; ez volt minden, amit magával hozott.

Régi ismerőse Fekete Sándor nyug. fegyvermester adta át neki kis szobács- káját, míg más tekintetben távoli rokonai Koritnig Károly a Lydo egyik tulaj- donosa és felesége gondozták.

Az utolsó éjszaka

Öngyilkossága előtt néhány nappal már rossz kedvű és rossz hangulatban volt Paur Hugó, az egykori nagyúr, aki maga pucolta megmaradt egy-két ruhada- rabját. Néhány ezer korona nyugdíjából kellett volna megélnie, ha nem akad jöem- bereire.

De úgy látszik nem tudta megszokni ezt az életet. Nem panaszkodott sohasem, sőt új életre készült és az összes világ- nyelveket beszélő ember szorgalmasan ta- nult románul. Házbeliei még az utolsó éj- sán hallották, hogy 12 órakor le és fel- járt szobájában s román nyelvű kérdése- ket tett fel önmagának.

Reggel, amikor betörték hozzá, még égett a villany és az íróasztalon levelek fe- küdtek. Az egyiket Maimuca sziguranca alfőnöknek címezte Paur Hugó, akivel kellemes baráti viszonyban volt Paur Hugó éjjeli szekrényén egy egész sereg mérget találtak fiolákban és üvegekben, hogy melyik segítette át az örökkévalóságba a szegény, önmagával meghasonlott embert, csak a boncolás tudná felderíteni.

Egy regényes élet

Szombaton délelőtt tíz óra tájban meg- jelentek a mentők Paur Hugó liget-utcai lakásán és az önkivületlen állapotban levő szerencsétlen embert beszállították a köz- kórházba. Nyomban kezelés alá vették, gyomormosást alkalmaztak, de Paur Hu-

tam, alatta a batisztingen a szív közelében egy ezüstforint nagyságu barna foltot vet- tem észre. Mi ez?! — egy pillanat mulva világosan előttem állt a megdermesztő va- lóság. Az inget félrehuzva, a szív táján egy kis háromszögletű sebet fedeztem föl, mely- hez vér tapadt. Luccheni agyon szurta a ki- rálynét.

Háromszögletű vasráspoly volt a gyil- kos eszköz, mely átszurta a szívet és a tü- dőt s áttörte a negyedik bordát.

Az átkos gonosztevőt elfogták. A sváj- ci törvények értelmében nem sujthatták halálbüntetéssel, hanem életfogytig tartó szigorított fogságra ítélték. Tizenkét évig birta. Örjögési rohamai voltak börtöné- ben s végre Judás halálával halt meg. Föl- akasztotta magát cellájának ablakára.

gón nem lehetett segíteni. Az egykor nagy- világi életet élő embernek szomorú regénye befejeződött. Kevéssel tíz óra után, a nél- kül, hogy egy pillanatra is magához tért volna: meghalt. Tetemét beszállították a kórház halottas házába. Szomorúan érde- kes körülmény, hogy a rendkívül magas termetű ember részére alig tudtak adni megfelelő nagyságu koporsót.

Koritnigék a következőket mondják az öngyilkosságba menekült szerencsétlen emberről:

— Mi nem sejtettük, hogy ilyen bor- zasztó tervekkel foglalkozik. Paur Hugó jött rá, — mondja Koritnigné — hogy az uram egyetlen távoli rokona. Senkije se volt életben.

huga, Uhl Antalné szintén önke- zétől pusztult el tavaly.

Ez a tragédia is rendkívül elkeserítet- te, nagyon szerette hugát, a miniszteri ta- nácsosnét. Huga fényképére rá is írta, hogy temessék el mellé.

„Tavaly elhunyt nővérem itt mellé- kelt fényképét kérem mellém eltemetni.”

Igy szól utolsó írása, de tettét semmi- vel sem indokolja. Különösen azonban azóta volt rossz kedvű, hogy a cselédlány eltört egy gömbalaku üvegcsét, melyet füle és gégéje kezelésére használt. Többször is hangoztatta, hogyha ezeket nem kapja meg, nem tud nélküle élni. Az üvegek eltörése óta észrevehetően nagyon ideges volt.

Nem akart többé visszatérni magyar földre. Ki tudja miért, rossz emlékei ma- radhattak és különben se várta ott senki.

Koritnigék egy fényképet mutatnak, Palmaerdő előtt, egy hatalmas ágyúcső tövében, burkalapban tripoliszi utazása alkalmával ábrázolja ez a kép Paur Hugót, az egykori udvari embert, akit a sors egy vidéki kórház párnára vetett ötvenhét éves korában kegyetlen halált halni.

Jön az idény legnagyobb szenzációja

Max Linder

az „Atlantic” és „Apolló”-ban

Eredeti angol

Öltöny-,

Felöltő- és

Téli kabát

szövetek érkeztek.

Horbácz uri szabóhoz

Gen. Mosolu (Mezey u.)-n. 4/a. sarok üzlet.

Németország közvetlen ajánlatot tesz Franciaországnak

Berlinből jelentik: A kancellár tegnapi beszéde rendkívül jelentős. A megszállott területek képviselőivel folytatott tanácskozáson feltétlen bizalommal és reménykedéssel nyilatkozott. A „Düsseldorfer Tageblatt” közli, hogy Németország alighanem közvetlen tárgyalásra tesz ajánlatot Franciaországnak és Belgiumnak.

Ünnepély Szigligeti Ede emlékezetére

A Szigligeti-Társaság választmánya a napokban Karácsonyi János püspök elnöke alatt ülést tartott, melyen az őszi munkaprogramot vette tárgyalás alá. A választmány első sorban is örömmel vette tudomásul dr. Adorján Armin társelnök azon jelentését, hogy a Katholikus Kör szíveségéből a Társaság végre egy állandó helyiséget kapott, mi által a társaság vezetőinek ezentúl inkább alkalmuk sűrűbb összejöveteleken a Társaság működése érdekében tárgyalni. Dr. Karácsonyi elnök jelentést tett a Népszöveg kiküldötteinek látogatásáról, továbbá arról, hogy a társaságra vonatkozó adatokat a hatósághoz beadta.

A „Haladás” kolozsvári irodalmi egyesület felhívja a társaságot, hogy az általa rendezendő felolvasó üléseken a nagyváradi írók is vegyenek részt, és majd a közönség fogja eldönteni, hogy melyik város írói vitték el a pálmát. A választmány kiadta az átiratot a Tabéry Géla elnöke alatt álló irodalmi szakosztálynak további elintézés végett. Dr. Adorján Armin javaslatára a választmány megbízta Kocsán Jánost a közművelődési szakosztály elnökét és Tabéry Géza irodalmi szakosztály elnökét, hogy az őszi folyamán legalább 2-2 felolvasó ülést rendezzenek. Elhatározta a választmány azt is, hogy szeptember végén, vagy október elején megtartja a Szigligeti Ede emlékezetére szolgáló ünnepélyt.

A Társaság népkönyvtárának jelenlegi állapotáról szóló jelentés után, melyet Bodnár János terjesztett elő, a választmány elhatározta, hogy e tárgyat állandóan felszinen tartja és a közel jövőben gondoskodni kíván a könyvtár-ügy rendezéséről is. Végül elhatározta a választmány, hogy a Társaság anyagi erejének gyarapítása céljából a Szemere Miklós igazgató elnöke alatt álló pénzügyi bizottság útján alapító és pártoló tagokat, valamint adományokat és alapítványokat fog gyűjteni. A Társaság örömmel vette tudomásul, hogy Perédy György főtitkár már felgyógyult súlyos betegségéből és rövidesen ismét hozzá fog működéséhez.

Főn az idény legnagyobb szenzációja
Max Linder
az „Atlantio” és „Apolló”-ban

NŐI ÉS LEÁNYKA
kötött kabátok
Flu swetterek patent
harisnyák
óriásnagválasztékban
érkezett és legolcsóbb
árak mellett árusítja a
„Hattyu Aruház”
saspasage flu és leány
férfi és női fehérneműek igen
szép kivitelben legolcsóbb árak mellett,
reformbugyi minden színben 60 L.
„ODOL” 66 számvíz és fogórom le-
szállított árak mellett.

LIDONSAGOK

* **Bratianu szerdán érkezik Bukarestbe.** Bukarestből jelentik: Bratianu miniszterelnök szerdán hazaérkezik külföldi utjáról. Még a szerdai nap folyamán ministertanács lesz Szinaiban, melyen Bratianu miniszterelnök fog elnökölni.

* **Hodor prefektus Besztercén.** Hodor Victor dr. prefektus tegnap hivatalos ügyben automobilon Besztercére utazott.

* **Amnesztia a szerb trónörökös születése alkalmából.** Belgrádból jelentik: A trónörökös születése alkalmával Sándor szerb király proklamációt intézett a néphez s széleskörű amnesztia rendelet is megjelent a trónörökös születése emlékére. Különben egész Jugoszlávia ünnepi hangulatban van, minden városban felekezetre való tekintet nélkül hálaadó istentiszteletet tartanak, a lapok különkiadást adtak. A belgrádi székesegyházban hálaadó istentisztelet lesz, amelyen részt vesz az egész országhoz tartózkodó idegen missziók.

* **Negyvenötezer leies sikkasztás a pénzügyigazgatóságnál.** A pénzügyigazgatóság dohányraktárában volt alkalmazva Magyar Mihály mint tisztviselő. Tegnap átadtak neki negyvenötezer leit, hogy vigye át az adóhivatalba. Magyar Mihály azonban megszökött a pénzzel együtt. A pénzügyigazgatóság azonnal feljelentést tett a rendőrségen, ahol bevezették a nyomozást. Megállapították, hogy Magyar Mihály autón Zilah felé ment. A rendőrség körtáviratban hívta fel az egész ország rendőrségének a figyelmét a sikkasztóra. A személyleírása a következő: harminckét éves, közepetemetű, kerek arcú, barna szemű, fekete haja, fekete nyírott bajszu, borotvált arcán forradás helye.

* **Dr. Caba Agoston az új tanfelügyelő.** A megyei prefekturára ma érkezett a belügyminiszter rendelete, amely szerint dr. Caba Agoston segéd-tanfelügyelőt, aki iskolaigazgató is, kinevezi a Tulbure György lemondásával megüresedett tanfelügyelői állásra. Az új tanfelügyelő a napokban már át is veszi hivatalát, mert a kinevezése szeptember 1-étől érvényes.

* **A kenyér ára.** A Primaria hivatal közli a közönséggel, hogy a mai naptól kezdődőleg a barna kenyér és a rozs kenyér ára viszontelárusítóknál kilogrammonként 5 lei 50 bani.

* **A Széchenyi bérletét jóváhagyta a belügyminiszter.** A Széchenyi szálló és étterem bérletére kiadott pályázaton Borzon Gábor vendéglős, a Rimánóczy-étterem jelenlegi bérlelője volt a legtöbbet ígérő, aki évi 250.000 leit ajánlott fel. A tanács mint legmegfelelőbbet Borzon pályázatát fogadta el. A belügyminiszter a tanács döntését jóváhagyta és erről értesítette a várost.

* **Az Orient biztosító társaság tökésmelése.** Az Orient Általános Biztosító RT. most teszi közzé első (csonka) évi mérlegét, amelynek adatai az intézet cél tudatos és óvatos vezetését tanúsítják. Az Orient viszontbiztosításait a legnagyobb európai viszontbiztosításoknál helyezi el, ami által üzletfeleinek érdekei a legmesszebbmenő mértékben meg vannak védve. Az irányában eddig is megnyilvánult bizalmat a legjobban jellemzi az, hogy a viszontbiztosítók az Orientet saját üzleteikben jelentős mértékben részesítik. A társaság az egész országra kiterjedő szervezkedési hálózat kibővítése céljából a szeptember 18-án tartandó közgyűlésen alapítókét 5.000.000 leire felemeli, amelynek elhelyezése már előre biztosítva van.

* **Önkéntes tüzoltókat felhívom,** hogy f. hó 9-én, vasárnap délután 3 órakor a tüzoltó laktanyában gyakorlatozás céljából okvetlenül jelenjenek meg. Gheorghe Moráriu főparancsnok.

* **Iskolát kérenk a női ipari szakiskola számára.** Stefanescu Ilona galaci tanárnő, aki a nagyváradi női ipari szakiskola igazgatója lesz, a tanácshoz fordult, hogy jelölje ki iskolája hajlékát. Stefanescu igazgatónő kérését a holnap délután összehívó s az iskolák elhelyezését generálisan megoldó bizottság fogja elintézni.

* **A Törekvés—Makkabea mai bajnok mérkőzését igen nagy érdeklődés előzi meg.** Mindkét csapat completen áll fel. A mérkőzést Nagy Lajos vezeti. A közönség kényelmére az ülőhelyek a futópályán lesznek és korzójegy is kiadatik.

* **A szalontai gimnáziumban is lehet pótérettségit tenni.** Tudvalevő, hogy egy miniszteri rendelet úgy intézkedett, hogy azok a tanulók, akik a szalontai gimnáziumba jártak és a vizsgán megbuktak, a váradi gimnáziumban kell, hogy pótérettségit tegyenek. Egy most érkezett miniszteri rendelet úgy intézkedik, hogy az érettségiző diákok Szalontán is letehetik a pót-vizsgájukat.

* **Eljegyzés.** Bessenyoí Beöthy Káthát, néh. Beöthy Ödön közjegyző és Markus Ilona leányát eljegyezte ifj. Südy Sándor, a vasöntőde és gépgyár r. t. főtisztviselője, Südy Sándor káptalani tiszt és neje Sóvágó Mária fia.

Basa Irénkét eljegyezte Brunner József Nagyvárad. (Minden külön értesítés helyett.)

Fehér Marcsát eljegyezte Mertz Ernő. (Minden külön értesítés helyett.)

* **A Ciontemplomban,** a Ciontemplom udvarán lévő kisimaházban és a Kereskedelmi Csarnok pótimaházában a Roshasóni istentisztelet hétfő este 7 órakor, kedden és szerdán reggel fél 8 órakor veszi kezdetét. Ünnepi beszéd kedden délelőtt 10 órakor lesz.

* **Várjon asszonyom!** Ne vegye még meg őszi kalapját. Szenzációs szép modell-darabokat hozok Bécsből; szeptember 22-25-re itt hol lesznek és lakásomon — Riatoók Zsigmond-u. 1. — nagyon kedvező áron árusítom. Némethi Mihályné.

* **„Splendid” új uri divat üzlet Kosuth-u. 16.**

* **Betörték a Hornyánszky kuriára.** Vakmerő betörők jártak az elmúlt napokban Hornyánszky Pál hegyközpályi földbirtokos lakásán. Amint este a család vacsoránál ült, ismeretlen tettesek behatoltak a hálószobába, összeszedték az összes ágyneműt és anélkül, hogy valaki is észre vette volna az éjszaka leple alatt elmenekültek. A kár több ezer lei. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek iránt.

* **„Vaj van a fejünkön” és „Jaj a szakállam!”** a címe Szőke Szakáll darabjának amelyet tegnap mutatott be osztatlan sikerrel a Bonbonnier. A szerzőn kívül: Sándor S., Kiss Mária, Gonda, Andai, Kardos, Záró, Almásy, Papir és Kiss Mariska arattak jól megérdemelt sikereket. Udalaira orosz táncoscsoporthoz és Jansen kettőst sokszor kitapsolta a közönség a lámpák elé, úgyszintén Gaby Maitland, Dragomir és Szeverint is. Holnap, hétfőn intim este új intim műsorral.

* **Utlevél és iskolai igazolvány képeket** legolcsóbban, leggyorsabban készít Mimosza fényképészet Kapucinus-u. 4. Str. Saguna.

40

ingylen mozi jegyet sorsol
ki olvasói között a

Film Riport

Részletek a lap mai számában.

Ára 5 lei.

* **Hölgyek érdeke felkeresni Rimanóczy utcán Kertész Reklám női-divat szövet, selyem, vászon-üzletét, mert ott az árak olcsóbbak, mint bárhol.**

* **Iskolai beiratás.** Az evangélikus elemi iskolában (Sf. Ladislau—Körös-u. 26.) még csütörtökig tartatnak a beiratások. Fölvételnek 6 éves kortól valláskülönbség nélkül a gyermekek; kezdők azületési bizonyítványt, a haladók az előző év értesítőjét mutatják fel. Iskolafentartói díj van; indokolt szegénység esetén kedvezményben részesülnek a jómagaviseletűek. Kérjük, hogy első sorban egyházunk hívei támogassák iskolánkat. Ev. iskolaszék.

Az irgalmas nővérek vezetése alatt levő Szent Vince-itézet (Nogáll-u. 5.) még felvesz rom. kath. fiú és leány növendékeket. Évi tartásdíj 6000 lei.

* **Bleyerné Garzó Adél zeneiskolájában** Calea Reg. Ferdinand 12. a szept. 6-án kezdődő tanévre a beiratások úgy ének mint zongoratanaszakra naponta esz közölhetők.

* **Biharvármegyei és nagyváradai földmivelők Egyesülete** felkéri tagjait és az érdeklődőket, hogy vasárnap d. u. 3 órakor a városháza tanácstermében tartandó rendkívüli közgyűlésen megjelenni szíveskedjenek. Tárgy: A napirenden levő agrár-reform kérdése. **Elnökség.**

* **Aranyénnél, májduzzadásnál és derékfájásnál a Ferenc József keserűviz használata** sok esetben gyógyulást s mindig kellemes megkönnyebbülést szerez. 6.

* **Nagy üzlethelyiség a Rákóczi-ut legforgalmasabb helyén átadó.** Banknak kiválóan alkalmas. Cim Bunytav-liget 28. sz.

* **Esernyőket legolcsóbban Blumnál.**

* **Zeneiskolai növendékek figyelmébe.** Minden iskola-kotta 20 százalékkal olcsóbb a Music-ában, mint bárhol. Hangszerek meglepő olcsó árban!

* **„Splendid” őszi ujdonságai feltűnőek!**

* **Izléses francia és angol ruhák készülnek mérsékelt árért Schwartz női szabónál** Kapuczinus-utca 16.

* **Legjobb, kényelmes haskötők kaphatók** csakis a kitűnő Kovács Sándorné orvosi haskötő készítőnél, Nagyvárad, Nilgesz-telep.

* **„Splendid” kalapjai olcsóbbak, mint bárhol!**

* **Elsőrendű házikoszt kihordásra is kapható** Szaesvay-utca 36., ajtó 3.

* **FÖLDES modern cimfestő, Str. Saguna (Kapucinus-utca) 19. szám alatt.**

Szülők figyelmébe!

Gyermekek hátsóját, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig, ugyisint minden kézmű-, rövidru- és női divatickek olcsó szolid árban beszerezhetők

Földesnél, Szent János-utca 2. sz.

Legdivatosabb

Női KABÁTOK

ruhák, kalapok és leányka ruhák a legolcsóbban

HEVESI PÁRISI DIVATRUHÁZÁBAN
Strada Nicolae Jorga (Zöldfa utca)

külön klasszist képvisel!

* **Van szerencsém a tisztelt vevő közönséget értesíteni, hogy az őszi uridivat ujdonságok nagy választékban megérkeztek.** Férfi fehérneműek, teljes urikelenyűk a legszebb kivitelben, méret után készülnek saját varrodámban. Üzletem szoliditása garantálja a legolcsóbb árakat. **Lengyel uridivat kereskedő, Ferdinánd király-ut 5.**

* **Kirándulásnál nélkülözhetetlen a Diana sósorszesz, izmaink legjobb ápolója.** Ugyeljünk a Diana névre.

* **5 lei egy liter tiszta asztali bor a Népszövetségi Hangyánál.** Nem tagoknak 6 lei.

* **YES-PUDER, a puderek királynője, csak zöld zárószalaggal valódi.**

* **Tündérszép lesz a Bráza Najád crémtől.** Mindenütt kapható.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u.: Hazudik a muzsikaszó, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Marinka táncosnő, ujdonság hatodszor.

Hétfő: Fekete gyémántok, ujdonság 3-szor, A bérlet 1. sz.

Kedd: Marinka táncosnő, új kicisztásban B bérlet 2. szám.

Szerda: Tosca, Baksay Judith felléptével, bérleten kívül.

Csütörtök: Marinka táncosnő, új kiosztásban. A bérlet 3. szám.

Péntek: Fekete gyémántok, ujdonság 4-szer, B bérlet 4. szám.

Szombat délután: Aranymadár, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: A hazajáró lélek, ujdonság 1-szor, bérleten kívül.

Vasárnap délután: Nebántsvirág, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Bucsukeringő, új kiosztásban, bérleten kívül.

Hétfő: A hazajáró lélek, ujdonság 2-szor, A bérlet 5. szám.

— Vasárnapi előadások. Vasárnap délután a legkedvesebb zenéjű operettek egyike a Hazudik a muzsikaszó kerül színre mérsékelt helyárrakkal, este pedig a Marinka táncosnőnek lesz az új szereplőkkel a 6-ik előadása rendes helyárrakkal.

— Marinka táncosnő. Teljesen új szereposztásban kerül színre a Marinka táncosnő nagysikerű operett és pedig kedden B bérletben és csütörtökön A bérletben. A főszerepeit e táncos operettnak Biczó Margit, Zilahy Irén, Borovszky, Misoga, Kiss Gyula, Vigh és Balassa játsszák.

— Tosca. Puccini drámai operája kerül színre a héten teljesen új betanulásban Baksay Judith első felléptével, ki az egyetlen női szerepet Tosca Flória énekesnőt fogja játszani az operában. Az opera többi szerepeit Tihanyi, Felek, Márkus, Bereng és Harsányi éneklék. Az operát Hetényi főrendező rendezi és Váradi karnagy vezényli.

— Hazajáró lélek. Zilahy Lajosnak egy nagyszerű színműve lesz a szombat esti bemutató előadás, melynek címe a Hazajáró lélek. E nagyszerű színmű a budapesti Nemzeti színház állandó műsordarabja, mely minden egyes alkalommal telt házak mellett került színre úgy, hogy a Nemzeti színház megnyitó előadásul a Hazajáró lélek című darabot tűzte újból ki. Nálunk a főszerepeit e nagyon érdekes témájú színműnek Jósika, Tóth Elek, Kiss Gyula, Harsányi, Pogány Janka, Balassa, Galambos játsszák. A hazajáró lélek szombaton este bérleten kívül, hétfőn pedig A bérletben lesz a színház műsorán Tóth Elek rendezésében.

MOZI

— Az Atlantic nyári moziban és az Apolló moziban — vasárnap és hétfőn „Elga” egy szerzetes élelményei című 6 felv. történelmi dráma. Főszerepben Magda Sonja, Auguste Liedermann és Max

Venfeld. Előadások kezdete vasárnap az Apollóban 3, 5, 7 és 9, hétköznap 5, 7 és 9 az Atlanticban naponta 9 órakor.

— A Dorian-Filmszínházban Moly Tamas pompás detektívregénye, a „Vörös begy” kerül színre. Lóth Ila, Csontos, La tabár, Szerény és Tompa Béla játszanak a darabban, amely mulatságosan meséli el Hires János detektív nevetséges felsüléseit. A 6 felvonásos, izgalmas műsor vasárnap és hétfőn látható a Dorian-Filmszínházban. Az előadások vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Tőzedei Jelentések

Zürich, szeptember 8. Nyitás: Berlin 0.014, Newyork 555 háromnegyed, Páris 31, Milánó 24, Prága 1660, Budapest 0.003 egynolcad, Bukarest 250, Bécs 0.0078 egynegyed.

Bukarest, szeptember 8. Zárlat: Devizák: Páris 1227, London 1008, Newyork 223 fél, Róma 950, Zürich 40 fél, Prága 665, Bécs 32, Berlin —, Budapest 140.

Valuták: Márka 30—40, font 1000—1006, frank 1230—1240, sváici 41—41 fél, lira 940—950, dinár 200—225, dollár 225—227, osztrák 32—33, magyar 85—90, szokol 650—660.

Zürich, szeptember 8. Zárlat: Berlin 0.014, Amsterdam 218 fél, Newyork 556, London 2522, Páris 31, Milánó 2410, Prága 1660, Budapest 0.03, Belgrád 587 fél, Bukarest 250, Varsó 0.022, Bécs 0.0078 egynegyed.

NYILTÉR

Ständen & Co. London-i cég őszi angol és cott szövet különlegességei válogatott mintákban Lebovits és fia szabó céghez megérkeztek. — Telefon 871.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerőseinknek és barátainknak, kik megboldogult férjem temetésén megjelentek s részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Pataki Emilné és gyermekei

Bélyeggyűjteményeket magas áron vesznek.

Beli és külföldi bélyegekből nagy választék. Hiányjegyzékre árakat közlöm Lelei vagy referencia ellenében választékot is küldök. Erdély nagyobb városaiban bizományosokat keresek. Jón a MICHEL 1924. Ára franco 80 lei. Megrendelhető az összeg előzetes beutalása ellenében. Fogazatmért 10 lei. Csepess 45 lei. Választék-fűzet 14/11: 6 lei. 14/28: 10 lei. 1000 drb bélyegragasztó egyoldalos 10 lei. Kétoldalos 14 lei.

Bayern	Luipold 1M—20M	—	—	—	1200 Lei
„	Ludvig 1914. compl.	—	—	—	50 „
„	Ludvig Freist. 1919. compl.	—	—	—	45 „
„	„ Volkst. 1919. compl.	—	—	—	45 „
„	Künstler Serie (4M nélkül)	—	—	—	85 „
„	Ludvig Erinnerung 5 és 10 pl.	—	—	—	10 „
Belgien	1c—1 Fr. (1915)	—	—	—	25 „
Bosnien	1900. compl.	—	—	—	250 „
„	1908.	—	—	—	300 „
„	1912. 12 heller	—	—	—	65 „
„	1912. 60 „	—	—	—	40 „
„	1912. 72 „	—	—	—	250 „
Bosnien	1912 10 koronás	—	—	—	1200 „
„	1917. compl.	—	—	—	300 „
Magyar	Petőfi sorozat compl.	—	—	—	80 „
„	Lajtabánság compl.	—	—	—	80 „
„	Légi posta compl.	—	—	—	12 „
„	Reptő posta compl.	—	—	—	50 „
„	I hadi compl.	—	—	—	175 „

Megrendelhetők az összeg előzetes beutalása ellenében.

KEMÉNY A. bélyegkereskedő,
Oradea-Mare, Strada Vlahuța 50. szám

Kárpitos

munkákat elvállalok.

KOVÁCS JÓZSEF kárpitos mester
Strada Deák Ferenc utca 1. szám.

Fiatal ügyes segéd

textil szakmából, egy nagy gyári lerakat részére szeptember 15-ére kerestetik.

Részletes ajánlatok fizetési igények megjelölésével „Részvénytársaság” jellegre a kiadókba kérek.

Substitut exectur la Judecatorie de Ocol Sechehid.

Nr. G. 1633-923.

Publicație de licitație

Subsemnatul de legat judecătoresc în conformitate cu §-ul 102 art. IX. al legi din 1881. prin această aduc la cunoștință publică ca micșoare le cuprinsa și supracuprinsa și pretuite în lei 5565 cu ocazia executiei silite efectuita în urma decisiului Nr 2169-923. a Judecatoriei de Ocol Sechehid în comuna Coli (Dealul de vii) la data de 4 August 1923 în favorul urmatorului Furlui Vasile reprezentat de avocatul dr Desideriu Nagy din Diosig contra urmatorului Stefan Szinav domiciliat în comuna Coli pentru suma de lei 3000 și acc. se vor vinde prin licitație publică și anume: 1855 litre vin din anul 1922 împreună cu 4 butoaie în care se găsește.

În scopul tinerei acestei licitațiuni pentru suma de lei 3000 capital în urma decisiului Nr. 1633-1923. a Judecatoriei de Ocol de Sechehid interesele acestei de 5% socotite de 1 August 1922 și lei 1296 cheltuieli totale stabilite până acum de

catre judecatorie — se defige termenul de licitație pe ziua de 26 Septemvrie 1923 ora 6.30 p. m. la locuința urmatorului comuna Coli — Dealul de vii — iar la această doritori de a cumpara sa soara cu acea observatie ca micșoarele din chestiune în conformitate cu §-le 107, 108 at. LX. din 1881 pe lnga achitarea în bani gata adeca numerar se vor vinde ce lui care va prime mite mai mult iar în caz de lipsa chiar si

sub pretul de evaluare. Intrucat însa micșoarele licitante ar fi cuprinsa și sup-ra cuprinsa și de catre alti și la acea si-ar fi castigat drept de indestulare în conformitate cu §-ul 120 art. LX. al legi din 1881 aceasta licitație se orcona și în favorul acestora.

Sechehid la 6 Septemvrie 1923.

Stefan Matics,
delegat judecătoresc.

50 000 lei

készpénz kölcsön biztos fedezetre, ingatlanra is, kedvező feltételek mellett azonnal átvehető.

Simon Sándor
ügynökségi irodája
Nagyvárad
Strada Pável utca 22.

Harisnya, keztyű, zokni, zsebkendő, csipke, szallag és különféle divatárak dus választékban és olcsó árban

Szenszki Miklósnál
Sas Passage, Tarsoly vas üzlettel szemben.

Magas árban vészek

brillians. arany, ezüst ékszereket és dísz tárgyakat, töredék aranyat, ezüstöt, arany szájpaelást, arany és más hamis fogakat

Freund Benjamine

ékszerész, Nagyvárad, Calea Regele Ferdinand (Kákóczi út) 11 szám. Széchenyi-szálló épülete Ékszer alkalmi áron kapható

GYAPJUIPAR RT

TEMESVÁR

Nagyváradai fiókja szept. 17-én nyílik meg

Eladásra kerül

a vállalat minden

gyártmánya u. m.

férfi és női divat-

szövetek, kötött-

és kötszövött áruk,

mindennemű gyapju-

fonalak, ipari és

házi célokra.

Eredeti gyári árak!

Varrógépet

ha jól és olcsót akar keresse fel bizalommal

Kerékpárok

állandóan raktáron. Varrógépeket, kerékpárokat vészek, eladók cserélek és ezekhez való alkatrészek állandóan kaphatók. — javításokat szakszerűen eszközölök.

Konrád

műszerész, Baross-u. 10. és Nagypiacz-tér sarok

Kemélen

tudja már, hogy leggyorsabban intézi el

utlevélei és vizumai

Kolozsvárt, Brassóban és Bukarestben

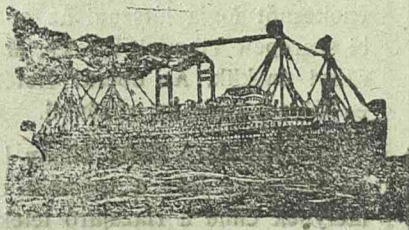
DEUTSCH és FID
utárolódja
Panosnia kávéház

LLOYDUL REGAL OLANDEZ

S. A. R.

ORADEA-MARE

EUROPA-BRASILIA
EUROPA-URUGUAY
EUROPA-ARGENTINIA

NAGYVÁRAD

ELSŐ OSZTÁLYU LUXUS ÉS
GYÖSGÖZÖSSEL. BEHAJÓ-
ZÁS AMSTERDAMBAN

KÉPVISELET:

CUNARD LINIE S. A. R.

Europa America U. S. Europa Canada.

További felvilágosításért egyszersmint

földművesek Braziliába való díjmentes utazásért

foruljanak bizalommal

LLOYDUL REGAL OLANDEZ S. A. R. társasághoz
Filiale Oradea-Mare, Rimanóczy-utca 5. szám

Csizmadia iparosok gyűlése.

Szeptember 1-én tartotta az ipartestület csizmadia ipartársulata rendkívüli közgyűlését Molnár János elnök elnöklése mellett. A piac rendezés és az áru-lási helyosztás terén felmerült elégedetlenség hozta a tagokat össze, mely sajnos, élénk vihart váltott ki a társulat egyik csoportjából. Jóllehet a társulat összessége állalta, hogy a jelenlegi viszonyok mellett tökéletes megoldás nem lehet, a helyzetet mindenki kritizálta, anélkül, hogy hasznos és jobb megoldást tudott volna javasolni. Molnár János elnök vázolta a helyzet nehézségét és a megoldás körüli fáradságot, melyet ha a társulat tagjai nem méltányolnak s így ez által az ő működése ellen elégedetlenség mutatkozna, kijelenti, hogy az elnökségtől eláll, mert bizalmatlanságot személye és működése iránt nem tűr. Legjobb akaratával a viszonyokhoz képest a piacon áruló iparosokkal már megoldást létesített, melyet ha a társulat nem tesz mágáévá, az elnökségről lemond. Boros János a jelenlegi állapotok tarthatatlanságát tolmácsolja, éppen ezért módosítást ajánl. Dévald László ipt. titkár az elnökség helyzetét és álláspontját védi. A piacon több mint 20 féle szakma árul, ezek mindegyikét szélső és első helyekre tenni nem lehet, mert terület nincs. Meg kell alkudni tehát a helyzettel, mert a jelenlegi és már megállapított helyzet felborítása nem csak egy szakmát, hanem a többi más szakmák érdekeit is sértene. Ajánlja legyenek bizalommal az elnökség iránt és a jelenlegi helyzetet fogadják el. Mráz Ferenc kifogásolja az elnökség és az ipartestület vezetősége tevékenységét, amit Dévald László ipt. titkár meggyőző szavakkal visszautasít. Forgó Lajos bizalommal van a jelenlegi vezetőség iránt.

Kocsigyártó iparosok gyűlése.

Felkérjük testületünk kötelékébe tartozó összes kovács, kerékgyártó és szatler iparosokat, hogy rendkívül fontos gazdasági ügyeink megbeszélése céljából f. hó 9-én, azaz ma, vasárnap 9 órakor az ipartestület helyiségében teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel az Ipartestület elnöksége.

Iparos műkedvelők szervezkedése.

Az iparos menház anyagi ügyeinek fellendítése pattantotta ki az iparosság nagyrészenek azon régi idők óta lefajtott kívánságát, hogy egymás kulturális művelése, szórakozása és közös jóléti intéz-

ményeik felvirágoztatása érdekében műkedvelő előadásokat és szórakoztató estélyeket létesítsen. — E hó 5-én tartotta első értekezletét a szervezendő műkedvelő bizottság, mely egyelőre a következőkkel egészítette ki magát: Kun Béla, Györgyészky Pál, Blatner József, Török Sándor, Stein Miklós, Jurovits Jenő, Balázs László, Tóth Sándor, Balázs Endre, Kőszeg Róbert, Nagy Árpád, Fleisz Elek, Czibula József, Anné Ödön, Brunner József, Ilj. Cser János, Reisinger Arnold, Orenics Alajos.

Kedvezményes tűzifa.

Értesítjük az ipartestület tagjait, hogy a tűzifa ára a közeljövőben emelkedni fog, miért is a jelenlegi kedvezményes áron a fát csak rövid ideig tudjuk szállítani. Megrendeléseket hivatalos órák alatt felvesz a testületi titkár.

Husiparosok gyűlése.

Rendkívüli közgyűlést tartott az ipartestület husipari szakosztálya e hó 6-án Barátky Béla elnöklése alatt. Több mint 60-an jelentek meg, kik a választmány eddigi működését, valamint a titkár jelentését tudomásul vették. Ezután óriási érdeklődés mellett mondotta ki a közgyűlés, hogy a Husiparosok Bőrszövetkezetének azon elhatározását, hogy jövőben a szalonnát és zsírt is központilag fogják értékesíteni, helyesli, ahhoz hozzájárul és azonnal tetemes részvényjegyzések eszközöltetnek. A részvények circa 970,000 leinyi értékét részben készpénzben, részben pedig a készletben levő áruk leszállítása és értékének beszámítása mellett fogják a tagok befizetni. Ezután a sertés és marhahús árának megállapítása foglalkoztatta a közgyűlést és elhatározták, hogy újabb beadványban fogják kérni a sertéshús és zsír árának felemelését.

Férfi szabó iparosok gyűlése.

5-én ifj. Erdős Albert, 6-án Lebovits Rudolf elnöklése mellett foglalkozott az üzlettel bíró férfi szabó iparosok csoportja a munkások bérfelemelési kérelmével. A kérelemben a munkások mintegy 30%-os fizetés emelést kívánnak és emellett a darabok elkészítésére megállapított időt kívánják kitolni. Ez mind a kettő, a szabó munkák, illetve a ruhák árának tetemes felemelését idézné elő, miért is a munkaadók a közönség érdekeinek védelméért tisztán csakis a drágulás arányában hajlandók a bérfelemelésbe belemenni. Egyelőre a megegyezésre kilátás nincs, miért is az ügy további tárgyalás végett Vasca Teodor munkaügyi inspector elé kerül.

Rezet

bármilyen mennyiségben **veszek.**
Salamon részv. ö.
Kolossvári-utca 33. sz. alatt

Háziaszonyok figyelmébe

1 lt. zamatos és tea-rum L. 26.

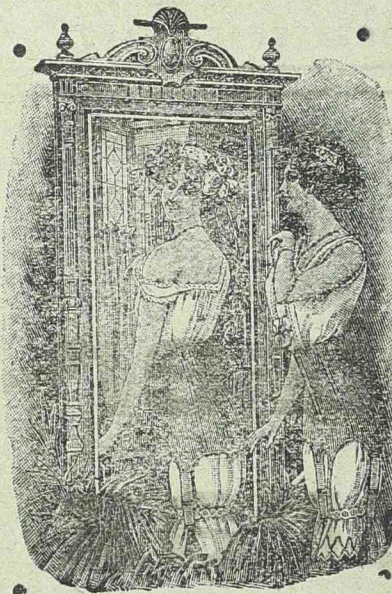
A fűszer, csemege, sajtelék, halfélék, sonka, vaj, hideg húsneműek és egyéb háztartásban szükséges cikkeket, likör, rum s cognac különlegességeket, asztali, csemege és gyógyborokat, gyógy és ásványvizeket stb. szolid árban kívánja beszerezni, úgy vásároljon kizárólag:

Vadász és London

fűszer és csemege kereskedésében, Oradia-Mare (Nagyvárad)
Reg. Ferdinand (Rákóczi) ut 10.
Stern palota, a Széchenyi szállodával szemben. Telefon 8. sz.

A czimre tessék figyelni!**BOR ÁRLAP:**

1 liter kltűnő asztali bor	7-50
1 liter kltűnő ménesi vörös bor	12-—
1 liter kltűnő delavare bor	12-—
1 liter kltűnő Risling bor	12-—
1 liter kltűnő sovigno bor	16-—

ELSŐRENDÜ FÚZÓSZALON I

Rendelésre készülnék a legújabb reform-, csipő- és hasfűzők, egyenes tartók, mell-tartók, tenisz-fűzők, orvosi rendelésre készülnék a dr. Kórmáry-féle nadrág haskötők és az összes női különlegességi dolgok egyedül készítője:

IZZÁK LIDIA

Sir. J. Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1.
Tisztítások, javítások és átalakítások gyorsan, pontosan és szakszerűen készíttetnek.

MEGERKEZTEK
szép kivitelben a**NŐI KABÁTOK**

800, 900 és 1000 leltől feljebb

Modell Aruház
Szent János-utca 6. szám**Özv. Boda Gyuláné**

szeptember elsején Avram Jancu (Kossuth)-utca 16. szám alatt könyv-, papir- és zene-mű kereskedőt nyit, kéri ismerősei, jóbarátai és a nagyérdemű közönség támogatását.

Mélyen leszállított árak!**Linoleum (legjobb minőségű)**

67 cm. méterje	— — 155 Lei régi ár 175
90 „ „	— — 200 Lei régi ár 225
110 „ „	— — 240 Lei régi ár 265
130 „ „	— — 290 Lei régi ár 320
200 „ „	— — 425 Lei régi ár 480

Haas Lipót
LINOLEUM gyári lerakata**Vlaszos vászon (legjobb minőségű)**

78 cm. méterje	— — 105 Lei régi ár 125
100 „ „	— — 135 Lei régi ár 155
115 „ „	— — 155 Lei régi ár 180

Vlaszos vászon (vászon háttal)

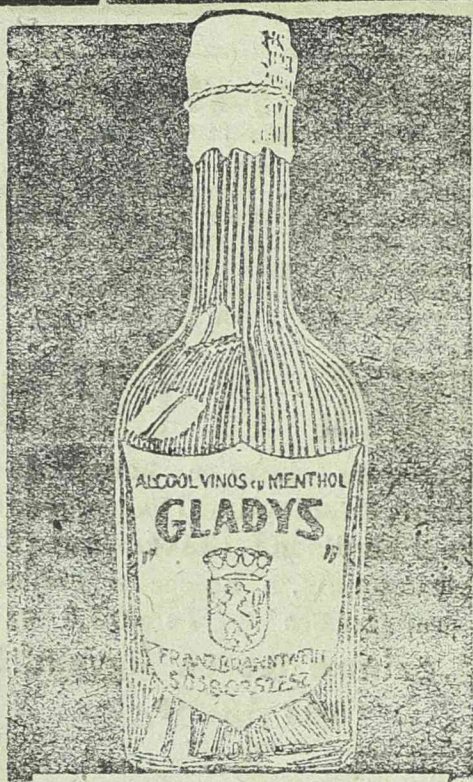
78 cm. méterje	— — — — Lei 70
100 „ „	— — — — Lei 90
115 „ „	— — — — Lei 105

Telefon: 463. szám. Calea Regale Ferdinand 5

Mélyen leszállított árak!**Szövet szőnyeg**

70 cm. méterje	— — — — 110 Lei
90 „ „	— — — — 155 Lei
Gummi kabát	— — — — 875-től 2200 L-ig
Bőrvázon minden szímben	— — 140 L-től
Ebédítő szőnyeg dúz választékban	2600 L-től
Hencser takarók különböző minőségekben	nagy választék.

ORADEA-MARE

„GLADYS” sóborzsesz üdit
GLADYS sóborzsesz erőit
„GLADYS” sóborzsesz
fájdalmat csillapít

Gyárja: HERCEG GÉZA
vegyészeti gyára Cluj.

Arcodon ha sok a miteszer

Kaiser- Borax !

ez ellen biztos szerli

Utleveleket vizumokat

bármely konzulátusnál
a leggyorsabban elintézi

Dijmentes felvilágosítás.

SCHREIER

Agynökség Tisza Kálmán-tér 1. sz. alatti
Vármegyeháza mellett.

Nagyvárad szarmazasu,
Budapesten lakó urinó

teljes ellátásra el-
vállal diákleányt.

Havi díj: 3000 Lei.

Cím a Kiadóhivatalban.

Karalyos Béla

ur! és női cipész

Elsőrendű munka

olcsó szolid árak

Eörözs utca 53. sz.

AMERIKAI IRODABU-
TOROK, HÁLÓSZOBÁK,
EBEDLOK, PARKETTAK

elsőrendű kivitelben és nagy
választékban kaphatók

RIMANOCZY műbútor és
parkettgyár Rt. ORADEA MARE
Strada Cinjului 117. : Telefon 276

Kárpitos

munkákat elsőrendű
kivitelben készít:

GIDÁLI MANÓ
Uri-u. 2. : —: Rákóczi-ut 6.

UTLEVELEK

VIZUMOZTATÁST

leggyorsabban és leg-

olcsóbban elintézi az

ENYVESHÁT fényképeszeti
műterem SAS-palota.

Elsőrendű női kosztümök

kabátok, korzó ruhákat, leány-
ka kabátokat és kabát ru-
hákat a legújabb divat szerint
meglepő olcsón készít

Valentin István

női szabó, Kórház utca 17. szám

Shampooon

a fekete fejjel
FEJMOZÁSHOZ A LEGJOBB

Vezérképviselet: CHEMOSANA
Bucurari, Bucurest, Vi. utca 37

Ancora vámiroda

helyiségeit Teluki utca 34.

szám alá helyezte át.

Telefon szerelés alatt.

Mindenféle

vadászfegyverek

és vadászati felszerelések egye-
dül szakszerű javító műhelye

Matéh Ferenc puskaműves

Berkesy György (volt Menház)-u. 3.

Aszódinál Sas-palota

Tea rum tovább is literje . . 26 Lei

A nyarat fűdőző és
utazó közönségnek
ajánlok vaját, turót szá-
lamit, sajtot, szardíniát,
baikonzerveket, likörö-
ket, pezsgőt, borokat,
málna szörpöt, ásvány-
vizet, tisztán kezelt
fűszerárakat. Cukorka
és csokoládé osztályom
v sárnap egész nap
nyitva a Vigadó
mozgó fő bejáratával

szemben. — Olcsó gyári árak. — Sport tagok-
nak nagyobb veitelnél 10% engedmény cukorkából.

Ma már mindenki tudja, hogy szózott táblás

szalonna és l-a disznózsir

a legelsőbb napi árban, pontos és
szolid kiszolgálás mellett

Aczél Sándornál

sze ezhető be.

Iroda Deák F.-u 5. — Telefon 9 22 sz.

Magnyit!

Magnyit!

SCHWARTZ ALADÁR

új ékezer tizlete

Str. Vulcan Nagy Sándor-utca 1. sz. alatt.

Sziláns, arany és ezüst tárgyakból dúz vá-
laszték. saját modernül beendezett műhelyben
megrendelések, áta akitesek és javítások
elvégeztetnek.

Esion, Lulow, Hadassim

legjobb minőségben és

legolcsóbban szállítja:

JOSEF RÁTH

Bucurari, Casute Postala 200

Nagyothallók figyelmeztet!

A legújabb rendszerű berlini

villamos szeltelefonok (Akusztik-

készülék) és elemek „nagyothallók”

részére kaphatók: NÉMETI Móránál

Oradea-Mare (Nárad), Teleky-u. 15 sz. alatti laká-
sán, ahol azok bárki által kipróbálhatók. Ha még oly
magasfokú a nagyothallás, a leghalább beszédet
is jól lehet hallani. Prospektus: ingyen küld. 1924

Előnyomda és kézimunka salont

nyitotta meg, ahol a kézimunka iparhoz tartozó
összes munkálatokat elvégeztet a legújabb minták
szerint, a legutányosabb árban, a legpontosabb
kiszolgálás mellett. — Mintákban óriási választék.

OLARY I. cég Rákóczi-ut 7.

UTLEVÉL és VIZUM-okat csakis Kálmán & Szirmai

Mazey Mihály utca 7. látás el gyorsan, pontosan és olcsón. —
Dijmentes felvilágosítás.

Meghívó

Az Orient Általános Biztosító Részvénytársaság (Oradea-Mare) t. részvényeseit meghívjuk az oradea-marei-i 1923. évi szeptember hó 18. napján délelőtti 10 órakor az intézetnek Str. Cosbuc-utca 4. sz. alatt meghelyiségében tartandó

rendes közgyűlésre,

a melynek tárgysorozata:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, a zárszámadás-

sok megállapítása, a tiszta nyereség felosztása és az igazgatóság és felügyelőbizottság részére a felmentvény megadása.

2. Az alaptőke utolsó részletének behívása, az alapszabályok 2. §-a szerint.
3. Az alaptőke felemelése 5.000.000 leire.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Indítványok.

Oradea-Mare 1923. szeptember 9.

Az igazgatóság

TEHER

VAGYON

	Elemi osztály	Életosztály	Összesen
I. Pénztárhéztet	148.096 30	39.849 42	187.945 72
II. Váltók a tárcában	26.635 —	—	26.635 —
III. Óvadékok és letétek	600 —	—	600 —
IV. Bankoknál levő betétek	25.541 11	86.336 41	111.877 52
V. Viszontbiztosító intézetek tartozása	180.069 59	153.587 89	333.657 48
VI. Biztosító intézetek tartozása	49.922 65	—	49.922 65
VII. Kintlevőségek ügynökeknél	298.739 24	138.683 60	437.422 84
VIII. Az életosztály tartozása	301.250 62	—	301.250 62
IX. Különléle adósok	336.281 02	125.517 88	461.798 90
X. Részvényesek	1.000.000 —	—	1.000.000 —
XI. Elhalasztott díj	—	158.492 02	158.492 02
XII. Leltár a központban és vidéken	158.303 40	—	158.303 40
XIII. Viszontbiztosítók díj-tartaléka	300.905 59	350.900 60	651.806 19
XIV. Viszontbiztosítók kár-tartaléka	212.764 76	—	212.764 76
XV. Szervezési és üzletszerzési költség	180.190 73	90.095 36	270.286 09
	3.219.300 01	1.143.463 18	4.362.763 19

	Elemi osztály	Életosztály	Összesen
I. Részvénytőke	2.000.000 —	—	2.000.000 —
II. Díjtartalék:			
Tűz és betörés osztályban	286.346 55	—	286.346 55
Baleset és szav. oszt.	306.59 60	—	306.59 60
Életosztályban:			
Függő károk tartaléka	—	381.211 98	381.211 98
Baleset oszt.	100.000 —	—	100.000 —
Szállít.	133.071 96	—	133.071 96
III. Viszontbiztosítók követelése	76.565 61	18.276 43	94.842 04
V. Biztosító intézetek követelése	16.130 19	—	16.130 19
VI. Az elemi osztály követelése	—	301.250 62	301.250 62
VII. Különléle hitelezők	39.001 18	87.010 07	126.011 25
VIII. Viszontbiztosító intézetek letéte	513.670 35	350.900 60	864.570 93
IX. Nyereség	23.854 57	4.813 48	28.668 06
	3.219.300 01	1.143.463 18	4.362.763 19

VESZTESEG

	Elemi osztály	Élet osztály	Összesen
I. Viszontbiztosítási díj:			
Tűz- és betörés osztály	676.848 97	—	676.848 97
Baleset szav. és szállítmány	287.168 81	—	287.168 81
Életosztályban	—	587.797 73	587.797 73
II. Kifizetett károk:			
Tűz-osztály	158.377 50	—	158.377 50
Szállítmány o.	75.045 74	—	75.045 74
III. Költségek:	714.238 21	400.422 58	1.114.660 79
IV. Díjtartalék:			
Tűz- és betörés-osztály	286.346 55	—	286.346 55
Baleset és szavatossági osztály	30.659 60	—	30.659 60
Életosztályban:	—	381.211 98	381.211 98
V. Függő károk tartaléka:			
Baleset oszt.	100.000 —	—	100.000 —
Szállítmány o.	133.071 96	—	133.071 96
VI. Nyereség	23.854 57	4.813 48	28.668 06
	2.485.611 91	1.374.245 77	3.859.857 68

NYERESÉG

	Elemi osztály	Élet osztály	Összesen
I. Díjbevétel:			
Tűz- és betörés osztályban	968.641 05	—	968.641 05
Baleset szavatosság, szállítmány	364.198 35	—	364.198 35
Élet-osztályban	—	654.574 65	654.574 65
II. Viszontbiztosítók kár-részesedése	220.660 15	—	220.660 15
III. Szervezési költség-alap:	100.000 —	—	100.000 —
IV. Viszontbiztosítók költség-megtérítése:	303.422 01	368.770 52	672.192 53
V. Viszontbiztosítók díj-tartaléka:	300.905 59	350.900 60	651.806 19
VI. Viszontbiztosítók kár-tartaléka:	212.764 76	—	212.764 76
VII. Kamatjövdelem:	15.020 —	—	15.020 —
	2.485.611 91	1.374.245 77	3.859.857 68

Pogány Artur
igazgató.

Altbach Dávid
Kálmán Ernő
Schenker Ferenc

Dr Cosma Gábor
Dr Láncl József
Sonnenfeld Gusztáv

IGAZGATÓSÁG:

Dr Fried János
Dr Maior László
Iff. Welsz József

Friedländer Ernő
Dr Morvay Zsigmond

Dr Dénes Sándor
Rimanóczy Kálmán

FELÜGYELOBIZOTTSÁG:

Láng Sámuel

Mezey Márton

Rippner Farkas

Sonnenfeld Andor

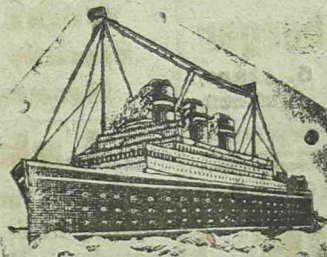
Vámos Jenő

Régi férfi kalapokat
elegáns női kalapokra
3 nap alatt átalakít
KÖNIG kalapgyár, Körös-u. 16.
Fűlész, posztó- és bársony kalapok 250 Leitől.

20—25 waggon tölgy tűzifa
Tenkei állomáson eladó
Értekezni:
Lukács György-utca 24. sz.

Holland Amerika Line S. A. R. Bucuresti

Legrégibb és
legelőkelőbb
hajóstársaság
Belügyminiszte-
riumtól engedélyezve

Legrövidebb és
legényelmesebb
utazás, elsőren-
dű kiszolgálás.

Hajójáratok: Rotterdamból via Boulogne S/M. Plymouth. New-Yorkba és Canadába:
Rotterdamból via Antwerpen Boulogne S/M Cubába és Mexikóba. Mindennemű fel-
világosítást a kiutazáshoz ingyenesen nyújt a fiókroda
Oradea-Mare. (Nagyvárad) Piața Unirii (Szent László-tér 16. szám.)

A NAGYVÁRADI APRÓHÍRDETESE

Egy szöveg 2 lei, vasárnaponként 4 lei, a legkisebb apróhírdezés ára 10 szöveg 20 lei.

LAKÁS

Fiatal házaspár keres egy esetleg két szobás lakást lehetőleg a központban. Cim a kiadóban. 162

Egyszerű, de kellemes butorozott szobát keres októberre fiatal házaspár. Cim a Hegedűs Hírlap-irodában. 147H

Lakáscseréket, lakásokat tudok. Butorozott szobákat keresek, ajánlhatok. Ingatlan közvetítés. Nagy telket iparvágány mentén keresek. Tűzifa rendelhető. Biztosításokat köt. Iskolás növendéket elhelyezek. Balázsné, Zöldfa utca 21. Telefon 815. 141

Butorozott szobát keres intelligens fiatal ember, lehetőleg a központban. Cimeket a kiadóba kérek. 137

Oktatás

Perfect német tanárnő-től órák veszek. Cim a kiadóban. 142

GYORSIRÁS

(magyar-német)

GÉPIRÁS

KÖNYVITEL

12 év óta legjobban

DONÁT-nál

Str. Gojdu (Beöthy Ödö-utca 30 szám.)

ELŐKÉSZÍTÉS

magánvizsgákra.

Alkalmazás

Német kisasszonyt keresek 9 éves fiúhoz. Cimeket a Hegedűs Hírlap-irodába kérek. 72

Jó házból való fiú gép-lakatos tanulónak menne ellátással. Cim Teleki-utca 5. ajtó 9. 122

Ok. gyógyszerész, szolid életű, kerestetik a cseppai gyógytáiba. 126

Perfect román-magyar-német levelező és fordító állást keres. Cim a kiadóban. 127

Férfi gyakornokot azonnali belépésre keres Ivria Biztosító R.T., Deák Ferenc-utca 2. szám. 154H

Perfect szobaleányt keresek szeptember 15-ére jó fizetéssel. Szilányi Dezső-utca 6. félemelet 1. 140

Minden székácsné azonnali, esetleg 15-re felvételt éves bizonyítványokkal. Lévy palota, II. emelet, Rosenzweig, Köröspart. 151H

Str. Regele Ferd. 9.

Ozv.

PETRI ÁRPADNÉ

lászterészeti üzletében

Herbst

ékszerész most magas árat fizet Brillántért, Aranyért, Ezüstért

Perfect gyors- és gép-író több évi irodai gyakorlattal, román nyelvtudással alkalmazást keres. Cimet a kiadóban. 143

Szobaleánynak keresek ügyes, tisztességes leányt, Kossuth-utca 7. II. em. 2. 150H

Pénztárosnő, aki gyakorlatlaltal bír, lehetőleg románul tud, azonnali alkalmazást nyer írásbeli ajánlat „Megbízható” jelzőre a kiadóba adandó. 138

Adás-vétel

Eladó Olasz központi 3 szobás parketás komfortos lakás, egy csoda szép modern ebédlő, háló, szalon garnitúra. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 150

Fehér és fekete cérna-harlanyság érkeztek Weinbergernéhez, Zárda-utca 1. 100

Eladó Pál-utca 30. számú ház elfoglalható 2 szobás új épülettel 100 ezer lei. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 151

Zongora bécsi gyártmány, hosszú, jutányosan eladó Alapi-utca 10. 121

Eladó Kolozsvári-utca elején egy üzlet, 1 szoba konyhával, nagyon olcsón. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 152

Gyermek

Flu és

Leány

CIPŐT

iskola idényre a legjobbakat a

„Fecske” Áruházban

Zsigmond és Adler cégnél vehet Zöldfa-utca 8.

Gyárnak alkalmas területet keresünk, sinek mentén, némi épületekkel. Ajánlatokat kérünk Kocsigár R. T. Szilágyi-utca 29. 153H

Családi gyász miatt felsőruhák olcsón eladók, használt szőrmé díszes felikabát eladó, Rákóczi-utca 30., jobbra. 96H

Varrógép

Korókpár

Javító műhely és raktár. Legolcsóbb vagyok a szakmában. Használt gépeket nagyon olcsón árulok.

H. Eisenberger

Nagyplac-tér 5. szám, Uj husplaccal szemben.

Parfümerie

D'OR

Rákóczi utca 16.

Bauerné Szabó Julia megnyitotta ismét fűsz, drogueria, játéktár olcsó üzletét.

Eladó magánház, elfoglalható 3 parketás fürdőszobás, komfortos lakással ligetbe 200 ezer lei. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 153

Házak eladók. Házak eladásra megkötötték a vállalkozást. — Kétszobás megkötöttük. Magánpenzünk. Jutalékokat kifizetünk. Adás-vételi Rt. Pácul Traian 12. — Értékesítés délután. 5

Eladó ház központhoz közel 3 szoba, 1 bolt pincével. Vennék kisebb magánházat, bérelnék szőlőt vagy földet. Str. Berkovits 1. Tamás Gyula. 136

Eladó Kolozsvári u. 83. számú ház, nagyforgalmu üzlettel, azonnal átadható lakással olcsón, kedvező fizetési feltételekkel, Kispáclertől 3 percre emeletes ház ötszázötven ezer leiert. Ertekezni Feledi Sándornál, Szaniszló-utca 3. 35

Papirhulladékok minden mennyiségben veszünk, Sonnenfeld nyomda Str. Prinful Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6. sz. 13

Planino előrendű angol gyártmány eladó Kálvária-utca 20. emelet. 129H

Eladó bor 10 hl. 1919. évi tisztán készült. Felvilágosítás a Magyar Banknál Sas palota. 124

Törött aranyat

magas áron veszek. Óra és ékszerjavításokat jutányos áron eszközöl.

Róth Áron

Sas-passag, Tar-solylyal szemben.

Eladó házak.

Város központjában 26 ablakkal, elfoglalható 5 szobás, dárkoltas komfortos lakással, Smetka György utcán elfoglalható 2 szobás komplett lakással, Gyár-utca elfoglalható 3 szobás komplett lakással, Hódosi-utcán elfoglalható 2 szobás komplett lakással, ezen házakhoz mindhez nagy udvarok, mely gyártelepnek alkalmas. Hering oldalon 8 k. hold föld 3 szobás lakással 150 ezer lei, Kórház-utcán 1 k. hold szőlő két szobás lakás 65 ezer lei, Párizs-utca 14. ház 60 ezer, van a város minden utcáján bekötött ház, lakásom, butorozott szobám, stb. Ha házat, lakást, földjét, szőlőjét, bármit eladni, kiadni, vagy cserélni akar, forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan azonnal elintézem.

Waisz Gizi, közvetítő irodája Nyomda-utca 4.

Lakás

teljesen modern, 6 szoba, hall, fürdőszobával, Bémer-térre nyíló 10 ablakkal és balkonnalsürgősen átadó. — Ertekezhetni: Juricskay Bélával, Posta (Uri)-utca 8. sz. „ARDEAL”-ban

Zongora, kitűnő fémazerkasztű, rövid, sürgősen eladó. Cim a kiadóban 71

Eladó kézimunkák, filoteritők és motívok, kötött teritők, typonek, kézimunka yopür csipke betét és motívok, fehér himzett teritők, montirozatlan diványpárnák, kelin abrosz, egy horgolt kendő, egy barna kötött cep, fehér stírók, fehér kézimunka abrosz, matyo himzésu falvédő és sál, zsebkendők, ágyszőnyegek, abroszok szalvétával, fehér pohárszék, asztal két fotei, egy előszoba fal, uriszoba, ebédlő, háló és szalamberendezés, nagy ebédlőszőnyeg, átvétők, perzsa abrosz, szmirna szőnyegek, batik lámpa ernyők, 1 cello, 1 hegedű, ebédlő csillár, porcellán szerviz, fésimények, fehér és fekete kócsag, indiai ezüst sál, egy nagy és egy kis szővőszék, kötött ruhák, szettelek, Ha eladó fehérneműje vagy kézimunkája van, okvetlen hozza bizományi eladásra. Rákóczi utca 30 jobbra, Szász. 13

Eladó olcsón 5 kat. hold szőlő termessel, földszere léssel Kovács Liget-utca 9. Ujváros. 132

Eladó nagyon szép szifon batist himzett és ejouros női ingek, nadrágok és leibchenek nagyon olcsón kézi munka székényeinek Rákóczi-utca 30 jobbra Szász. 130H

Biztos megélhetésű, saját áramfejlesztéssel felszerelt villamos mozi, ki vándorlás miatt, sürgősen eladó Székelyhidon. Ertekezni ugyanott. 148H

Egyes számú nemzeti kóppogató eladó. Jakisvoszky Béla, Etesd, nagyállomás. 155

Uj négyszobás magánház, elfoglalható lakással, istálló kocsiassinnal eladó, Pércy, Szent János-utca 1. sz. 152H

Utikosarak, lakolatáskák, játékok, zománc és aluminium edények, piaci kosarak legolcsóbb bevéárlási forrása a Farkas áruház, Zöldfa-utca 5. Babajavítás, porcellánragasztás. 254

Kert-utcai válogásházba egy liba tollért 15 leit fizetnek.

VESZÜNK!

szőnyegeket,

butorokat,

teljes lak- és iroda-berendezéseket, Wertheim kasszákat, zongorákat, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhöz megyünk: 157

Frenkel és Fia

Mezey Mihály-utca 10.

Sürgősen eladó

nálam bizományban levő kisebb nagyobb valódi perzsa

szőnyegeket

és több ezüst tárgyak

Alkalmi vételre

Sternberg

Nagyvárad, Kishídő

Telefon 13-45. szám

Eladó ház, két szoba be-költözhető. Beöthy Ö-utca 17. tulajdonosnál. 135

Eladó egy Schunda-féle pedálos cimbalom. — Termetű utca 10. 78

Hamis fogakat, brilliáns, platínát, aranyat magas áron veszek: Kohn ékszerész, Kossuth-utca 7. 828

Eladó rövid szilazsín bunda, frack öltöny, fehérneműk, vitázsok, kézimunkák, jumperek, kabát, gyertyatartók, pezsgőhűtő, lánc, angol hálószoza butor, íróasztal, könyvszekrény, Wertheim kassza, caetépállyha, vaskályha, konyhaspór. — Bizományi eladásra mindent elfogadok, Himzéseket, jumperek és ruhák horgolását vállalom. Aulich utca 1. Hadapródiakolától balra. 1

Eladó 110 hektoliter fajtízta Delavare bor, 30 hecto csemege, 40 hektó asztali bor jutányos áron. Cim a kiadóban. 159

Eladó egy gyönyörű mintájú 3/4x4 méter nagyságú eredeti perzsa szőnyeg. Megtekinthető 9-11 között. Cim kiadóban. 157H

Szaniszló-utca 56. számú szép ház olcsón eladó. Ügynökök díjaztatnak. 161

1000 literes új boroshordók eladók Riskó, Lakatos utca 10. 153

Iskolaidényre cipőket legolcsóbban vehetünk: Feketénél, Szr. Viahuta (Szent János-utca) 3. 146

Eladó ház Kolozsvári-utca 96. sz. alatti vendéglő, hentes üzlet, borbély üzlet, lakás, istálló és minden melléképülettel. Ugyenott egy liter asztali bor 7 lei. 149H

Ingatlanforgalmi iroda

Szent János-utca 70

Foglalkozik házak, föld-

dek, szőlők, üzletek adásvételével. Közvetít butorozott szobákat, csere lakásokat, üzlethelyiségeket. Bizományba bármit elfogad. Román fordításokat olcsón és gyorsan elkészít.

UNITED STATES

NEW-YORK FELE

Southampton — Chebourg

LEVIATHAN

Szept. 18. Okt. 9 és 30. Nov. 20. Dec. 11. Brémából Southampton és Cherbourgól New-Yorkba

GEORGE WASHINGTON

Szeptember 19. Október 24. November 28. President Roosevelt. nov. 7. Okt 3

President Fillmore. 8. 4

President Harding. 14. 10

President Arthur. Szept. 12. 17

America. 26. 31

Southamptonból és Cherbourgól az elutazás egy nappal később. Előnyös alkalmi áru szállításra.

Részletekre felvilágosítást ad.

UNITED STATES LINES

Romániai vezérképviselőt „Merkur” Bukarest

Calea Mosilor 21. Temesvár Hunyadi-utca

8. Csernovitz Liliengasse 15.

Eladó ház Szacevay-ut-cán, azonnal elfoglalható kétszobás lakással. Bővebbet Oláh, Bém-utca 6. 114

10 darab Általános részvény és prézi daráló eladó. Cim a kiadóban. 139

Külföldiek

Elveszett a Színház-ut-cától a Zöldfa-utcaig egy paróká. Bcsületes megtaláló vigye le Jeremiához. Bányasor 23. sz. alá ahol illó jutalomhan részesül.

Filésztopelónók munkát vállalhatnak naponta d. u. 5-ig. Ivá-nyiné, Nilgess telep, Repülőtér mellett 91

Zenker-féle szabásati varróscola szeptember elején megkezdődik. — Schlauch-tér 2. 958

Gépjórázás, gouvér és plissé munkák olcsón és jól készülnek. Str. Alexandru (Teleki-utca) 22. Ny

24% kamatra keresek megápnézt teljes fedezetel. Adásvételi Rt. Pácul Traian (Széchenyi-tér) 18. Értékesítés délután.

2-3 gyermeket ellátásra felvezek, német, francia, román és zongora oktatásban is résztulnek. Cim a kiadóban. 160

Román fordítások. kérvények, szerződések készítését olcsón vállalja Ingatlanforgalmi iroda Szent János-utca 70. szám. 145

Jó házikoszt kapható Iványi Ödön utca 4. az udvarban. 156

Bárony és posztó kalapok nagy választékban, bármennyű átalakítások legjutányosabban vállaltatnak eredeti modellek után. — Bőszörményi és Szalméry kalap szalon, Szent János-utca 33. 99

Házát, üzletét, butorozott szobáját eladni vagy kiadni akarja, forduljon bizalommal hozzám. Klein Berta ügynöke. Uri-utca 11. sz. 62

Utilevelekhez, bérletekhez legjutányosabban készít fényképeket Zenker fényképész, Szaniszló-utca 25. szám.